

Համարը ՀՕ-88-Ն
Տիպը Օրենք
Սկզբնաղբյուրը ՀՀՊՏ 2005.06.08/35(407)
Հոդ. 625

Տեսակը Ինկորպորացիա
Կարգավիճակը Գործում է
Ընդունման վայրը Երևան

Ընդունող մարմինը ՀՀ Ազգային ժողով
Ստորագրող մարմինը ՀՀ Նախագահ
Վավերացնող մարմինը
Ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը 18.06.2005

Ընդունման ամսաթիվը 03.05.2005
Ստորագրման ամսաթիվը 31.05.2005
Վավերացման ամսաթիվը
Ուժը կորցնելու ամսաթիվը

☒ Փոփոխողներ և ինկորպորացիաներ

ՀՀ ՕՐԵՆՔԸ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՅՏՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏԵՎԱՆՔՈՎ ԿԵՆԴԱՆԱԿԱՆ ԵՎ ԲՈՒՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻՆ ՊԱՏՃԱՌՎԱԾ ՎՆԱՍԻ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՍԱԿԱԳՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

Ընդունված է 2005 թվականի մայիսի 3-ին

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՅՏՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏԵՎԱՆՔՈՎ ԿԵՆԴԱՆԱԿԱՆ ԵՎ ԲՈՒՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻՆ ՊԱՏՃԱՌՎԱԾ ՎՆԱՍԻ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՍԱԿԱԳՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Գ Լ ՈՒ Խ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

Սույն օրենքը սահմանում է բնապահպանական իրավախախտումների հետևանքով կենդանական և բուսական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման սակագները և դրա հաշվարկման ու գանձման կարգը:

Սույն օրենքի դրույթները չեն տարածվում քաղաքացիների սեփականություն հանդիսացող կամ նրանց օգտագործման իրավունքով տրամադրված հողամասերում կամ օրինական հիմքերով օգտագործման տրամադրված արտավայրերում կամ խոտհարքներում աճեցված և Հայաստանի Հանրապետության բույսերի Կարմիր գրքում չգրանցված բուսական աշխարհի օբյեկտների վրա:

(1-ին հոդվածը լրաց. 01.03.17 ՀՕ-82-Ն)

Գ Լ ՈՒ Խ 2

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՅՏՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏԵՎԱՆՔՈՎ ԿԵՆԴԱՆԱԿԱՆ ԵՎ ԲՈՒՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻՆ ՊԱՏՃԱՌՎԱԾ ՎՆԱՍԻ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՍԱԿԱԳՆԵՐԸ

Հոդված 2. Կենդանական աշխարհի պահպանության և օգտագործման գծով բնապահպանական իրավախախտումները

Սույն օրենքի իմաստով կենդանական աշխարհի պահպանության և օգտագործման գծով բնապահպանական

իրավախախտումներ են համարվում իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց հետևյալ գործողությունները՝

- 1) առանց սահմանված կարգով տրամադրված լիցենզիաների (թույլտվությունների), կնքված պայմանագրերի և դրանցով սահմանված պայմանների խախտմամբ իրականացվող կենսապաշարների օգտագործումը.
- 2) պարարտանյութերի և այլ պատրաստուկների, թունանյութերի չկանոնակարգված օգտագործումը, որի հետևանքով վնաս է հասցվում կենդանական աշխարհին.
- 3) հազվագյուտ, անհետացող և Կարմիր գրքում գրանցված կենդանիների, դրանց ձվերի, բնակատեղերի (բնադրավայրերի, ձվադրավայրերի) ոչնչացումը և (կամ) այնպիսի գործողությունների կատարումը, որոնք հանգեցնում են այդ կենդանիների թվաքանակի կրճատմանը և ապրելավայրերի վատթարացմանը.
- 4) օրենսդրությամբ սահմանված որսի և ձկնորսության կատարման կանոնների խախտումները.
- 5) կենդանական աշխարհի օգտագործման և պահպանության գծով օրենսդրության այլ խախտումներ, որոնց հետևանքով վնաս է հասցվում կենդանական աշխարհին:

Բնապահպանական իրավախախտումների հետևանքով կենդանական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման իրավահարաբերությունները կարգավորվում են սույն օրենքով և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով:

(2-րդ հոդվածը լրաց. 01.03.17 ՀՕ-82-Ն)

Հոդված 3. Բնապահպանական իրավախախտումների հետևանքով կենդանական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման սակագները

Բնապահպանական իրավախախտումների հետևանքով կենդանական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման սակագներն են՝

- 1) Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված կենդանատեսակների որսի և (կամ) ոչնչացման դեպքում՝ յուրաքանչյուր առանձնյակի (անկախ տարիքից) համար՝
 ա. տարածաշրջանում անհետացած (RE) կատեգորիայի տեսակների համար՝

ԱՆՈՂՆԱՇԱՐԱՎՈՐ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐ	
ԴԱՍ՝ ՓՈՐՈՏԱՆԻՆԵՐ	
Կարգ՝ Նստաչքավորներ - Basommatophora Ընտանիք՝ Աքրոլոքսիդներ - Acroloxidae Լճային խխունջ - Acroloxus lacustris (Linnaeus, 1758) - RE.	10 000 դրամ
Ընտանիք՝ Տափակ խխունջներ - Planorbidae Սպիտակաբերան խխունջ - Anisus leucostomus (Millet, 1813) - RE.	10 000 դրամ
ՈՂՆԱՇԱՐԱՎՈՐ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐ	
ԴԱՍ՝ ԿԱԹՆԱՍՈՒՆԵՐ	
Ընտանիք՝ Ավազամկնամաններ, Gerbillidae Դալի ավազամուկ - Meriones dahli Shidlovski, 1962 - RE	20 000 դրամ
Ընտանիք՝ Կատվազգիներ, Felidae Մանուկ - Otolobus manul (Pallas, 1776) - RE	500 000 դրամ
Ընտանիք՝ Բորենիներ, Hyenidae Բորենի - Hyaena hyaena (Linnaeus, 1758) - RE	1 000 000 դրամ

բ. կրիտիկական վիճակում գտնվող (CR) կատեգորիայի տեսակների համար.

ԱՆՈՂՆԱՇԱՐԱԳՈՐ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐ	
ԴԱՍ՝ ՓՈՐՈՏԱՆԻՆԵՐ	
Ընտանիք՝ Բիթինիդներ – Bithyniidae Տրոշելի խխունջ – <i>Bithynia troscheli</i> Paasch, 1842 – CR	5 000 դրամ
Ընտանիք՝ Լիթոգլիֆիդներ – Lithoglyphidae Ակրամովսկու շաղինիա – <i>Shadinia akramovskii</i> (Shadin, 1952) – CR	5 000 դրամ
Ընտանիք՝ Տափակ խխունջներ – Planorbidae Կատարավոր խխունջ – <i>Planorbis carinatus</i> (O.F. Muller, 1774) – CR Կանոնավոր խխունջ – <i>Gyraulus regularis</i> (Hartmann, 1841) – CR	5 000 դրամ 5 000 դրամ
Ընտանիք՝ Նեղ խխունջներ – Vertiginidae Սյունաձև խխունջ – <i>Columella columella</i> (Martens, 1853) – CR Նեղ խխունջ – <i>Vertigo angustior</i> Jeffreys, 1830 – CR	5 000 դրամ 5 000 դրամ
Ընտանիք՝ Օրկուլիդներ – Orculidae Խճաքարային խխունջ – <i>Orculella ruderalis</i> Akramowski, 1947 – CR Բուլղարական խխունջ – <i>Orculella bulgarica</i> (P.Hesse, 1915) – CR	5 000 դրամ 5 000 դրամ
Ընտանիք՝ Էնիդներ – Enidae Սանդղաձև խխունջ – <i>Turanena scalaris</i> (Naegele, 1902) – CR	5 000 դրամ
Ընտանիք՝ Կլաուզիլիդներ – Clausiliidae Ակրամովսկու խխունջ – <i>Euxina akramowskii</i> (Likharev, 1962) – CR	5 000 դրամ
ԴԱՍ՝ ԵՐԿՓԵՂԿԵՐ	
Ընտանիք՝ Պիզիլիդներ – Pisidiidae Սեղմված խխունջ – <i>Musculium strictum</i> (Normand, 1844) – CR Անանդալեի խխունջ – <i>Odhneripisidium annandalei</i> (Prashad, 1925) – CR	5 000 դրամ 5 000 դրամ
ԴԱՍ՝ ՄԻՋԱՏՆԵՐ	
Ընտանիք՝ Նեոգրիոններ – Coenagrionidae Նեոգրիոն զինված – <i>Coenagrion armatum</i> (Charpentier, 1840) – CR Լինդենի նեոգրիոն – <i>Erythromma lindeni</i> (Selys, 1840) – CR	5 000 դրամ 5 000 դրամ
Ընտանիք՝ Իսկական ճպուռներ – Libellulidae Ճահճային ճպուռ – <i>Leucorrhinia pectoralis</i> (Charpentier, 1825) – CR	5 000 դրամ
Ընտանիք՝ Մորեխներ – Acrididae Մորեխ ելունդավոր – <i>Nocarodes nodosus</i> Mistschenko, 1951 – CR	5 000 դրամ

<p>Ընտանիք՝ Ծղրիդներ – Tettigoniidae Սատունիի սկոտոդրիմադուզա – Scotodrymadusa satunini Uvarov, 1916 – CR Բյուզեի երկգույն ծղրիդ - Bicolorana roeseli Hagenbach, 1822 – CR Սագա տափաստանային – Saga pedo Pallas, 1771 – CR</p>	<p>5 000 դրամ 5 000 դրամ 5 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Հսկա որդաններ - Margarodidae Արարատյան որդան կարմիր - Porphyrophora hammelii Brandt, 1833 – CR</p>	<p>5 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Գնայուկ բզեզներ – Carabidae Դարչնագույն առվակային գնայուկ - Trechus infuscatus Chaudoir, 1850 – CR Ստեփանավանյան առվակային գնայուկ - Duvalius stepanavanensis Khnzorian, 1963 – CR Յացենկո-Խմելեվսկու առվակային գնայուկ - Duvalius yatsenkokhmelevskii (Khnzorian, 1960) – CR Խնձորյանի գնայուկ - Deltomerus khnzoriani Kurnakov, 1960 – CR Ալեքսանդրի գնայուկ - Chylotomus alexandri Kalashian, 1999 – CR Արենիական գնայուկ - Pristonychus arenicus Kalashian, 1979 – CR</p>	<p>5 000 դրամ 5 000 դրամ 5 000 դրամ 5 000 դրամ 5 000 դրամ 5 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Խուլեվիդներ - Cholevidae Քալաշյանի մրջնասեր բզեզ - Philomessor kalashiani Khnzorian, 1988 – CR</p>	<p>5 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Թերթիկաբեղավորներ – Scarabaeidae Ռուբենյանի բնդեղիկ - Adoretus rubenyani Kalashian, 2002 – CR Կովկասյան փարավոն - Pharaonus caucasicus (Reitter, 1893) – CR Վեդիական բնդեղ - Tanyproctus vedicus Kalashian, 1999 – CR Մեդվեդևի բնդեղիկ - Pseudopachydema medvedevi Khnzorian, 1971 – CR</p>	<p>5 000 դրամ 5 000 դրամ 5 000 դրամ 5 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Չրիկաններ - Elateridae Ջարդավոր չրիկան - Aeoloides figuratus (Germar, 1844) – CR Սևագլուխ չրիկան - Drasterius atricapillus (Germar, 1824) – CR Արաքսյան չրիկան - Cardiophorus araxicola Khnzorian, 1970 – CR Սոմխետական չրիկան - Cardiophorus somcheticus Schwarz, 1896 – CR</p>	<p>5 000 դրամ 5 000 դրամ 5 000 դրամ 5 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ոսկերգեզներ - Buprestidae Կարճամարմին ոսկերգեզ - Anthaxia breviformis Kalashian, 1988 – CR Հպարտ ոսկերգեզ - Anthaxia superba Abeille de Perrin, 1900 – CR Աղաբաբյանի ոսկերգեզ - Sphaerobothris aghababiani Volkovitsh & Kalashian, 1998 – CR</p>	<p>5 000 դրամ 5 000 դրամ 5 000 դրամ</p>
<p>Խնձորյանի ոսկերգեզ - Sphenoptera khnzoriani Kalashian, 1996 – CR</p>	<p>5 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ծաղկեփոշեկերներ – Alleculidae Նմանաձև ծաղկեփոշեկեր - Cteniopus persimilis Reitter, 1890 – CR</p>	<p>5 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Սևամարմիններ – Tenebrionidae Բոդաչևի սևամարմին - Ectromopsis bogatchevi (Khnzoryan, 1957) – CR</p>	<p>5 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Երկարաբեղիկներ – Cerambycidae Աղաբաբյանի երկարաբեղիկ - Asias aghababiani Danilevsky, 1999 – CR Կազիկոպորանյան երկարաբեղիկ - Dorcadion kasikoporanum Pic, 1902 – CR Սևլճյան երկարաբեղիկ - Dorcadion sevliczi Danilevsky, 1985 – CR Քալաշյանի երկարաբեղիկ - Conizonia kalashiani Danilevsky, 1992 – CR .</p>	<p>5 000 դրամ 5 000 դրամ 5 000 դրամ 5 000 դրամ</p>

<p>Ընտանիք՝ Փղիկներ կամ Երկարակնճիթներ - Curculionidae Ռիխտերի փղիկ - <i>Cyclobaris richteri</i> Ter-Minasian, 1955 – CR Զարմանասիրաշ փղիկ - <i>Baris mirifica</i> Khnzorian, 1958 – CR</p>	<p>5 000 դրամ 5 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Կապտաթիթեռներ - Lycaenidae Տարազույզ կապտաթիթեռ - <i>Thersamolycaena dispar rutila</i> (Werneburg, 1864) – CR Դամոնիդես կապտաթիթեռ - <i>Agrodiaetus damonides</i> (Staudinger, 1899) – CR</p>	<p>5 000 դրամ 5 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Երկրաչափ թիթեռներ – Geometridae Սերգեյի երկրաչափ թիթեռ - <i>Eupithecia sergiana</i> Wardikian, 1972 – CR Համլետի երկրաչափ թիթեռ - <i>Eupithecia hamleti</i> Wardikian, 1985 – CR</p>	<p>5 000 դրամ 5 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Մեգախիլիդներ – Megachilidae Մազոս մեղու - <i>Archianthidium pubescens</i> Morawitz, 1872 – CR</p>	<p>5 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Սրջյուններ – Formicidae Զուլիայի սրջյուն - <i>Diplorhoptum juliae</i> Arakelian, 1991– CR Հարթ սրջյուն - <i>Tetramorium levigatus</i> Karawajew, 1926 – CR Մախմալ սրջյուն - <i>Cataglyphis machmal</i> Radtschenko & Arakelian, 1991 – CR</p>	<p>5 000 դրամ 5 000 դրամ 5 000 դրամ</p>
<p>ՈՂՆԱՇԱՐԱՎՈՐ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐ</p>	
<p>ԴԱՍ՝ ՈՍԿՐԱՅԻՆ ՉԿՆԵՐ</p>	
<p>Ընտանիք՝ Սաղմոնայիններ - Salmonidae Cuvier, 1816 Իշխան - <i>Salmo ischchan</i> Kessler, 1877 Ենթատեսակ՝ Ամառային բախտակ - <i>Salmo ischchan aestivalis</i>, Fortunatov 1927 - CR Ենթատեսակ՝ Գեղարքունի - <i>Salmo ischchan gegarkuni</i>, Kessler, 1877 - CR</p>	<p>50 000 դրամ 50 000 դրամ</p>
<p>ԴԱՍ՝ ԵՐԿԿԵՆՑԱՂՆԵՐ</p>	
<p>Ընտանիք՝ Սալամանդրներ - Salamandridae Փոքրասիական տրիտոն - <i>Ommatotriton ophryticus</i>, Berthold, 1846 - CR</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>ԴԱՍ՝ ՍՈՂՈՒՆՆԵՐ</p>	
<p>Ընտանիք՝ Ագամաներ – Agamidae Անդրկովկասյան տակիրային կոքրագլուխ – <i>Phrynocephalus orvathi</i> , Mehely, 1894 – CR</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Սցինկեր – Scincidae Չեռնովի մերկաչք – <i>Ablepharus chernovi</i>, Darevsky , 1953 – CR</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Իսկական մողեսներ – Lacertidae Անդրկովկասյան բազմազույն մողեսիկ – <i>Eremias arguta transcaucasica</i>, Darevsky, 1953- CR Անդրկովկասյան մողեսիկ – <i>Eremias pleskei</i>, Bedriaga, 1907 – CR Փոքրասիական մողես – <i>Parvilacerta parva</i>, Boulenger, 1887 – CR</p>	<p>20 000 դրամ 15 000 դրամ 15 000 դրամ</p>

<p>Ընտանիք՝ Լորտուներ – Colubridae Պարսկական պսևդոցիկլոֆիս – <i>Pseudocyclophis persicus</i>, Anderson, 1872 – CR</p>	30 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Իծանման օձեր կամ իծեր – Viperidae Դարևսկու իծ – <i>Vipera (Pelias) darevskii</i> Vedmederja, Orlov et Tuniyev, 1986 – CR</p>	40 000 դրամ
<p>ԴԱՍ՝ ԿԱԹՆԱՍՈՒՆՆԵՐ</p>	
<p>Ընտանիք՝ Հարթաքթայիններ, Vespertilionidae Հայկական գիշերաչղջիկ – <i>Myotis hajastanicus</i>, Argyropulo. 1939 – CR</p>	30 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Կատվազգիներ, Felidae Ընձառյուծ – <i>Panthera pardus</i>, Linnaeus, 1758 Ենթատեսակ՝ կովկասյան ընձառյուծ <i>Panthera pardus ciscaucasica</i> (Satunin, 1914) = պարսկական ընձառյուծ <i>Panthera pardus saxicolor</i> Pocock, 1927 – CR</p>	3 000 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Եղջերուներ Cervidae Կովկասյան ազնվացեղ եղջերու, մարալ, <i>Cervus elaphus maral</i> Gray, 1840 – CR</p>	3 000 000 դրամ

գ. վտանգված (EN) կատեգորիայի տեսակների համար՝

<p>ԱՆՈՂՆԱՇԱՐԱԿՈՐ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐ</p>	
<p>ԴԱՍ՝ ՓՈՐՈՏԱՆԻՆԵՐ</p>	
<p>Ընտանիք՝ Տափակ խխունջներ - Planorbidae Սպիտակ խխունջ - <i>Gyraulus albus</i> (O.F. Muller, 1774) – EN Հարթ խխունջ - <i>Gyraulus laevis</i> (Alder, 1838) – EN</p>	3 000 դրամ 3 000 դրամ
<p>ԴԱՍ՝ ՄԻՋԱՏՆԵՐ</p>	
<p>Ընտանիք՝ Նետիկներ - Coenagrionidae Նետիկ նրբագեղ - <i>Coenagrion scitulum</i> (Rambur, 1842) – EN</p>	3 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Պլատիքնեմիդներ - Platycmenididae Ճպուռ տափակատու - <i>Platycnemis pennipes</i> (Pallas, 1771) – EN</p>	3 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Շերեփագիներ - Aeshnidae Կապույտ ճպուռ - <i>Aeshna cyanea</i> (Mueller 1764) – EN Սդոցակիր ճպուռ - <i>Aeshna serrata</i> Hagen, 1856 – EN Թամբակիր ճպուռ - <i>Hemianax ephippiger</i> (Burmeister, 1839) – EN</p>	3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ

<p>Ընտանիք՝ Իսկական ճպուռներ - Libellulidae Մեծուկյան ճպուռ - <i>Libellula pontica</i> Selys, 1887 – EN Մաքինա ճպուռ - <i>Orthetrum sabina</i> (Drury, 1773) – EN Տափակ ճպուռ - <i>Sympetrum depressiusculum</i> (Selys, 1841) – EN Ճպուռ-ձառա - <i>Crocothemis servilia</i> (Drury, 1773) – EN</p>	<p>3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Հաստածղրիդներ - Bradyporidae Հաստածղրիդ լայնացած - <i>Bradyporus dilatatus</i> Stal, 1875 – EN</p>	<p>3 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ծղրիդներ – Tettigoniidae Մոռցապոչ անդրկովկասյան - <i>Poecilimon geoktschaicus</i> Stshelkovich, 1910– EN Մոռցապոչ հայկական – <i>Poecilimonella armeniaca</i> Uvarov, 1921 – EN Ֆիտոդրիմադուզա հայկական – <i>Phytodrymadusa armeniaca</i> Ramme, 1939 – EN</p>	<p>3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Գնայուկ բզեզներ - Carabidae Սևանյան գնայուկ - <i>Dyschirius sevanensis</i> Khnzorian, 1962 – EN</p>	<p>3 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Թերթիկաբեղավորներ - Scarabaeidae Կովկասյան բնդեռիկ - <i>Glaphyrus caucasicus</i> Kraatz, 1887 – EN Ռեյթերի հացբզեզ - <i>Anisoplia reitteriana</i> Semenov, 1903 – EN Արաքսյան բնդեռ - <i>Tanyproctus araxidis</i> Reitter, 1901 – EN</p>	<p>3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Չրիկաններ - Elateridae Կեղծ խոտային չրիկան - <i>Cardiophorus pseudogramineus</i> Mardjanian, 1977 – EN</p>	<p>3 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ոսկերգեզներ - Buprestidae Մորթիավոր ոսկերգեզ - <i>Acmaeoderella pellitula</i> (Reitter, 1890) – EN Գեղարդյան ոսկերգեզ - <i>Sphenoptera geghardica</i> Kalashian & Zykov, 1994 – EN</p>	<p>3 000 դրամ 3 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Թարախահաններ – Meloidae Թամբակուրծք թարախահան - <i>Mylabris sedilithorax</i> Sumakov, 1924 – EN</p>	<p>3 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ծաղկեփոշեկերներ – Alleculidae Հայկական ծաղկեփոշեկեր - <i>Isomira armena</i> Khnzorian, 1976 – EN</p>	<p>3 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Սևամարմիններ – Tenebrionidae Օրդուբադյան սևամարմին - <i>Adelphinus ordubadensis</i> Reitter 1890 –EN Հայկական սևամարմին - <i>Armenoheleus armeniacus</i> Nabozhenko, 2002 – EN Երևանյան սևամարմին - <i>Cylindronotus erivanus</i> (Reitter, 1901) – EN Նեղ սևամարմին - <i>Laena constricta</i> Khnzorian, 1957 – EN Սեմյոնովի սևամարմին <i>Cyphostethe semenovi</i> Reitter, 1895 – EN Սևամարմին աքսոմիս - <i>Entomogonus amandanus</i> Reitter, 1901– EN</p>	<p>3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ</p>

<p>Ընտանիք՝ Երկարաբեղիկներ - Cerambycidae Կապանյան երկարաբեղիկ - <i>Cortodera kaphanica</i> Danilevsky, 1985 – EN Ալպյան ռոզալիա - <i>Rosalia alpina</i> (Linnaeus, 1758) – EN Երկգիծ երկարաբեղիկ - <i>Dorcadion bistriatum</i> Pic, 1898 – EN Գորբունովի երկարաբեղիկ - <i>Dorcadion gorbunovi</i> Danilevsky, 1985 – EN Կիսափայլ երկարաբեղիկ - <i>Dorcadion semilucens</i> Kraatz, 1873 – EN Մոխրագույն երկարաբեղիկ - <i>Dorcadion cineriferum</i> Suvorov, 1909 – EN Պիկի երկարաբեղիկ - <i>Phytoecia pici</i> Reitter, 1892 – EN Կոռոստեյովի երկարաբեղիկ - <i>Agapanthia korostelevi</i> Danilevsky, 1985 – EN</p>	<p>3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Տերևակերներ - Chrysomelidae Արաքսյան տերևակեր - <i>Cryptocephalus araxicola</i> Khnzorian, 1968 – EN</p>	<p>3 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ճերմակաթիթեռներ - Pieridae Բոուդենի ճերմակաթիթեռ - <i>Artogeia bowdeni</i> (Eitschberger, [1984]) – EN</p>	<p>3 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Նիմֆալիդներ - Nymphalidae Վեդիական մելիթեա <i>Melitaea vedica</i> Nekrutenko, 1975 – EN</p>	<p>3 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Կապտաթիթեռներ - Lycaenidae Անդրկովկասյան կապտաթիթեռ - <i>Plebejus transcaucasicus</i> (Rebel, 1901) – EN Դիանա կապտաթիթեռ - <i>Neolysandra diana</i> (Miller, 1923) – EN Երևանյան կապտաթիթեռ - <i>Agrodiaetus eriwanensis</i> Forster, 1960 – EN Հուբերտի կապտաթիթեռ - <i>Agrodiaetus huberti</i> Carbonell, 1993 – EN Իֆիգենիա կապտաթիթեռ - <i>Agrodiaetus iphigenia araratensis</i> De Lesse, 1957 – EN Անտեպաձ կապտաթիթեռ - <i>Agrodiaetus neglectus</i> Dantchenko, 2000 – EN Նինայի կապտաթիթեռ - <i>Agrodiaetus niniae</i> Forster, 1956 – EN Մուռակովի կապտաթիթեռ - <i>Agrodiaetus surakovi</i> Dantchenko et Lukhtanov, 1994 – EN Թուրքական կապտաթիթեռ - <i>Agrodiaetus turcicus</i> Kozak, 1977 – EN</p>	<p>3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Երկրաչափ թիթեռներ - Geometridae Ավետյանի երկրաչափ թիթեռ - <i>Cidaria avetianae</i> Wardikian, 1974 – EN Ալեքսանդրի երկրաչափ թիթեռ - <i>Eupithecia alexandriana</i> Wardikian, 1972 – EN Կուզնեցովի երկրաչափ թիթեռ - <i>Ortholitha kuznetzovi</i> Wardikian, 1957 – EN</p>	<p>3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Անթոֆորիդներ - Anthophoridae Երկարալեզու մեղու - <i>Tetralonia macroglossa</i> Illiger, 1806 – EN</p>	<p>3 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Իսկական մեղուներ - Apidae Իշամեղու ալագոյան - <i>Bombus alagesianus</i> Skorikov, 1937 – EN</p>	<p>3 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Սրջյուններ - Formicidae Ռավագինիի մրջյուն - <i>Myrmica ravaninii</i> Finzi, 1923 – EN Կարմրավուն մրջյուն - <i>Manica rubida</i> (Latreille, 1802) – EN Կիսաատամ մրջյուն - <i>Crematogaster subdentata</i> (Mayr, 1877) – EN</p>	<p>3 000 դրամ 3 000 դրամ 3 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Գիշաճանճեր - Asilidae Երևանյան գիշաճանճ - <i>Machimus erevanensis</i> V. Richter, 1963 – EN</p>	<p>3 000 դրամ</p>
<p>ՈՂՆԱՇԱՐԱՎՈՐ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐ</p>	

ԴԱՍ՝ ՈՍԿՐԱՅԻՆ ՉԿՆԵՐ	
Ընտանիք՝ Ծածանագգիներ – Cyprinidae Հայկական կարմրակն – <i>Rutilus rutilus schelkovnikovi</i> , Derjavin, 1926 – EN	10 000 դրամ
ԴԱՍ՝ ՍՈՂՈՒՆՆԵՐ	
Ընտանիք՝ Իսկական մողեսներ – Lacertidae Դալի մողես – <i>Darevskia dahli</i> , Darevsky, 1957 – EN Ռոստոմբեկովի մողես – <i>Darevskia rostombekovi</i> , Darevsky 1957 – EN	2 000 դրամ 3 000 դրամ
ԴԱՍ՝ ԹՈՉՈՒՆՆԵՐ	
Ընտանիք՝ Հավալուսներ, Pelecanidae Գանգրափետուր հավալուսն - <i>Pelecanus crispus</i> , Bruch, 1832 - EN	200 000 դրամ
Ընտանիք՝ Տարգալակտուցներ, Plataleidae Տարգալակտուց - <i>Platalea leucorodia</i> , Linnaeus, 1758 – EN	200 000 դրամ
Ընտանիք՝ Բաղեր, Anatidae Սպիտակագլուխ բաղ կամ սավկա - <i>Oxyura leucocephala</i> , Scopoli, 1769 – EN Կարմրախածի սագ - <i>Branta ruficollis</i> , Pallas, 1769 - EN Մարմարյա մրտիմն - <i>Marmaronetta angustirostris</i> , Ménétries, 1832 - EN	100 000 դրամ 100 000 դրամ 100 000 դրամ
Ընտանիք՝ Ճուռակներ, Accipitridae Կարմիր ցին - <i>Milvus milvus</i> , Linnaeus, 1758 - EN Սպիտակապոչ արծիվ - <i>Haliaeetus albicilla</i> , Linnaeus, 1758 - EN Գիշանգղ - <i>Neophron percnopterus</i> , Linnaeus, 1758 - EN Սև անգղ - <i>Aegipus monachus</i> , Linnaeus, 1766 - EN Տափաստանային մկնաճուռակ - <i>Circus macrourus</i> , S.G. Gmelin, 1771 – EN	100 000 դրամ 250 000 դրամ 400 000 դրամ 400 000 դրամ 250 000 դրամ
Ընտանիք՝ Բազեներ, Falconidae Բաղբան - <i>Falco cherrug</i> , J.E. Gray, 1834 - EN	250 000 դրամ
Ընտանիք՝ Իսկական կռունկներ, Gruidae Մոխրագույն կռունկ - <i>Grus grus</i> , Linnaeus, 1758 - EN	300 000 դրամ
Ընտանիք՝ Քարադրներ, Charadriidae Հաստակտուց քարադր- <i>Charadrius leschenaultii</i> , Lesson, 1826 - EN Ճախրուկ - <i>Chettusia gregaria</i> , Pallas, 1771 - EN	20 000 դրամ 20 000 դրամ
Ընտանիք՝ Կեռնեխներ, Turdidae Շիկապոչ քարաթռչնակ - <i>Oenanthe xanthopyrma</i> , De Filippi, 1863- EN	20 000 դրամ
Ընտանիք՝ Շահրիկներ, Sylviidae Մոխրականման ճոխիսիսակ - <i>Locustella luscinioides</i> , Savi, 1824 - EN Հնդկական եղեգնաթռչնակ - <i>Acrocephalus agricola</i> , Jerdon, 1845- EN	20 000 դրամ 20 000 դրամ

<p>Ընտանիք՝ ճայեր, Corvidae Ալպիական ճայ - <i>Pyrrhocorax graculus</i>, Linnaeus, 1766 – EN</p>	30 000 դրամ
<p>ԴԱՍ ԿԱԹՆԱՍՈՒՆՆԵՐ</p>	
<p>Ընտանիք՝ Ոգնիակերպեր, Erinaceidae Լայնականոց ոգնի - <i>Erinaceus (Hemiechinus) auritus</i>, Gmelin, 1770 – EN</p>	25 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Գետնափորներ, Soricidae Շելկովնիկովի կուտորա - <i>Neomys schelkovnikovi</i> Sat., 1913 - EN</p>	25 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Պայտաքթայիններ, Rhinolophidae Բլազիի պայտաքթիթ - <i>Rhinolophus blasii</i> Peters, 1866 - EN</p>	25 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Հարթաքթայիններ, Vespertilionidae Արաքսյան գիշերաչղջիկ - <i>Myotis schaubi araxenus</i>, Dahl 1947 - EN</p>	25 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Սկնիկանմաններ, Sicista Հայկական սկնիկ - <i>Sicista armenica</i> Sokolov et Baskevich, 1988 - EN</p>	25 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Սկյուռանմաններ, Sciuridae Փոքրասիական գետնասկյուռ - <i>Spermophilus xanthoprymnus</i>, Bennet 1835-EN</p>	3 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Համստերանմաններ, Cricetidae Շիդլովսկու դաշտամուկ – <i>Microtus (Sumeriomys) schidlovskii</i>, Argyropulo, 1933– EN</p>	10 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Ճագարամկնանմաններ, Allactagidae Փոքր ճագարամուկ - <i>Allactaga elater</i>, Lichtenstein, 1825 Ենթատեսակ՝ Արալիիսի փոքր ճագարամուկ, <i>Allactaga elater aralychensis</i> Satunin, 1901 - EN</p>	10 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Կզաքիսներ, Mustelidae Ջրասամույր - <i>Lutra lutra</i> (Linnaeus, 1758) – EN</p>	500 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Սնամեջ եղջյուրավորներ, Bovidae Հայկական մուֆլոն - <i>Ovis orientalis gmelinii</i> (Blyth, 1841) – EN:</p>	3 000 000 դրամ

դ. խոցելի (VU) կատեգորիայի տեսակների համար՝

<p>ԱՆՈՂՆԱՇԱՐԱՎՈՐ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐ</p>	
<p>ԴԱՍ՝ ՄԻՋԱՏՆԵՐ</p>	
<p>Ընտանիք՝ Լեսթիդներ - Lestidae Մեծաչք ճպուռ - <i>Lestes macrostigma</i> (Eversmann, 1836) – VU Սիմպեկմա ճպուռ - <i>Sympetma paedisca</i> (Brauer, 1877) – VU</p>	<p>2 000 դրամ 2 000 դրամ</p>

<p>Ընտանիք՝ Նեոգրիոններ - Coenagrionidae Վան Բրինկի նեոգրիոն - <i>Coenagrion vanbrinkae</i> Lohmann, 1993 – VU</p>	<p>2 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Գոմֆիդներ - Gomphidae Ուբադսչի ճպուռ - <i>Gomphus ubadschii</i> Schmidt, 1953 – VU Նմանաձև ճպուռ - <i>Onychogomphus assimilis fulvipennis</i> (Schneider, 1845) – VU</p>	<p>2 000 դրամ 2 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Մորեիաներ - Acrididae Մորեիա հայկական - <i>Gomphocerus armeniacus</i> (Uvarov, 1931) – VU</p>	<p>2 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Գնայուկ բզեզներ - Carabidae Ֆալետիի կողնջակեր ցայտազնայուկ - <i>Procerus scabrosus fallettianus</i> Cavazzutti, 1997 -VU Տոնական գնայուկ - <i>Poecilus festinus</i> (Chaudoir, 1868) – VU</p>	<p>2 000 դրամ 2 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Զրիկաններ – Elateridae Սանրաբեղ չրիկան - <i>Ctenicera pectinicornis</i> (Linnaeus, 1758) – VU Փոքր չրիկան - <i>Craspedostethus permodicus</i> (Faldermann, 1835) – VU</p>	<p>2 000 դրամ 2 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Երկարաբեղիկներ - Cerambycidae Կաղնու մեծ երկարաբեղիկ - <i>Cerambyx cerdo acuminatus</i> Motschulsky, 1852 – VU</p>	<p>2 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Առագաստաթիթեռներ - Papilionidae Մնեմոզինա կամ սև ապոլոն - <i>Parnassius mnemosyne rjabovi</i> Sheljuzhko, 1935–VU Ապոլոն - <i>Parnassius apollo kashtshenkoi</i> Sheljuzhko, 1908 – VU Ալեքսանդր առագաստաթիթեռ - <i>Papilio alexanor orientalis</i> Romanoff, 1884 – VU</p>	<p>2 000 դրամ 2 000 դրամ 2 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ճերմակաթիթեռներ - Pieridae Ավրորինա դեղնաթիթեռ - <i>Colias aurorina</i> Herrich - Schaffer, [1850] – VU Կանաչավուն դեղնաթիթեռ - <i>Colias chlorocoma</i> Christoph, 1888 – VU</p>	<p>2 000 դրամ 2 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Սատիրներ - Satyridae Աֆրիկական փրոթերերիա - <i>Proterebia afra hyrcana</i> (Staudinger, 1901). VU</p>	<p>2 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Նիմֆալիդներ - Nymphalidae Բրենթիու Ինո - <i>Brenthis ino schmitzi</i> Wagener, 1983 – VU</p>	<p>2 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Կապտաթիթեռներ - Lycaenidae Ռոմանովի թոմարես - <i>Tomares romanovi</i> (Christoph, 1882) – VU Ալկոն կապտաթիթեռ - <i>Maculinea alcon monticola</i> (Staudinger, 1901) – VU Արիոն կապտաթիթեռ - <i>Maculinea arion zara</i> Jachontov, 1935 -VU Մթնշաղային կապտաթիթեռ - <i>Maculinea nausithous</i> (Bergstrasser, [1779]) – VU</p>	<p>2 000 դրամ 2 000 դրամ 2 000 դրամ 2 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Իլիկաթիթեռներ - Sphingidae Կաչուկի իլիկաթիթեռ - <i>Hyles hippophaea caucasica</i> (Denso, 1913) – VU Պրոզերպինա իլիկաթիթեռ - <i>Proserpinus proserpina</i> (Pallas, 1772) – VU</p>	<p>2 000 դրամ 2 000 դրամ</p>

<p>Ընտանիք՝ Արջաթիթեռներ – Arctiidae Կարելիների մոսյլ արջաթիթեռ - <i>Axiopoena karelini</i> Mnuntries, 1842 – VU</p>	2 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Մեգախիլիդներ - Megachilidae Մգաթն մեղու - <i>Lithurge fuscipenne</i> Lepeletier, 1841 – VU Մեղու Դեսեպտորիա - <i>Megachile deseptoria</i> Peres, 1884 – VU Մոմախոսի մեղու - <i>Osmia cerinthides</i> F. Morawitz, 1876 – VU</p>	2 000 դրամ 2 000 դրամ 2 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Անթոֆորիդներ - Anthophoridae Մոխրագույն մեղու - <i>Anthophora cinerea</i> Frieze, 1919 – VU Ամրակազմ մեղու - <i>Anthophora robusta</i> Klug, 1845 – VU Մանուշակագույն մեղու-աստղձագործ - <i>Xylocopa violacea</i> Linnaeus, 1758 – VU</p>	2 000 դրամ 2 000 դրամ 2 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Իսկական մեղուներ - Apidae Իշամեղու հայկական - <i>Bombus armeniacus</i> Radoszkovski, 1877 – VU Իշամեղու մարգագետնային - <i>Bombus pratorum</i> Linnaeus, 1761 – VU Իշամեղու գետնային - <i>Bombus terrestris</i> Linnaeus, 1758 – VU Իշամեղու ձնափայլ - <i>Bombus niveatus</i> Kriechbaumer, 1870 – VU Պորչինսկու իշամեղու - <i>Bombus portshinskii</i> Radoszkowsky, 1884 – VU Իշամեղու դաղստանյան - <i>Bombus daghestanicus</i> Radoszkowsky, 1888 – VU</p>	2 000 դրամ 2 000 դրամ 2 000 դրամ 2 000 դրամ 2 000 դրամ 2 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Գիշաճանճեր - Asilidae Հսկա գիշաճանճ - <i>Satanas gigas</i> Evermann, 1885 – VU</p>	2 000 դրամ
ՈՂՆԱՇԱՐԱՎՈՐ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐ	
ԴԱՍ՝ ՈՍԿՐԱՅԻՆ ՉԿՆԵՐ	
<p>Ընտանիք՝ Ծածանագգիներ - Cyprinidae Սևանի կողակ - <i>Varicorhinus capoeta sevangi</i>, Filippi, 1865 - VU Սևանի բեղլու - <i>Barbus goetschaicus</i>, Kessler, 1877 - VU Հաշամ - <i>Aspius aspius</i>, Eichwald, 1831 - VU</p>	10 000 դրամ 25 000 դրամ 20 000 դրամ
ԴԱՍ՝ ԵՐԿԿԵՆՑԱՂՆԵՐ	
<p>Ընտանիք՝ Սխտորագորտեր - Pelobatidae Սիրիական սխտորագորտ - <i>Pelobates syriacus</i>, Boettger, 1889 - VU</p>	10 000 դրամ
ԴԱՍ՝ ՍՈՂՈՒՆՆԵՐ	
<p>Ընտանիք՝ Ցամաքային կրիաներ - Testudinidae Միջերկրածովային կրիա - <i>Testudo graeca</i>, Linnaeus, 1758 - VU</p>	20 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Սցինկեր - Scincidae Առաջավորասիական մարույա - <i>Trachylepis septemtaeniata</i>, Reuss, 1834 – VU Երկարատու սցինկ - <i>Eumeces schneideri</i>, Daudin, 1802 - VU</p>	15 000 դրամ 15 000 դրամ

<p>Ընտանիք՝ Իսկական մողեսներ - Lacertidae Մարգագետնային մողես - <i>Darevskia praticola</i>, Eversmann, 1834 - VU Սպիտակալիոր մողես - <i>Darevskia unisexualis</i>, Darevsky, 1966 - VU</p>	<p>2 000 դրամ 2 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Լորտուներ - Colubridae Անդրկովկասյան սահնօձ - <i>Zamenis hohenackeri</i>, Strauch, 1873 - VU Սատունինի սևագլուխ ռինխոկալամուս - <i>Rhynchocalamus melanocephalus satunini</i>, Nikolsky, 1899 - VU Կովկասյան կատված - <i>Telescopus fallax</i>, Fleischmann, 1831 - VU</p>	<p>30 000 դրամ 40 000 դրամ 30 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Իժանման օձեր կամ իժեր - Viperidae Հայկական լեռնատափաստանային իժ - <i>Vipera (Pelias) eriwanensis</i>, Reuss, 1933 - VU Հայկական իժ կամ Ռադդեի իժ - <i>Vipera (Montivipera) raddei</i>, Boettger, 1890 - VU</p>	<p>20 000 դրամ 30 000 դրամ</p>
<p>ԴԱՍ՝ ԹՈՉՈՒՆՆԵՐ</p>	
<p>Ընտանիք՝ Սուզակներ, Podicipedidae Մոխրապտ սուզակ – <i>Podiceps grisegena</i>, Boddaert, 1783 – VU</p>	<p>50 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Հավալուսներ, Pelecanidae Վարդագույն հավալուսն – <i>Pelecanus onocrotalus</i>, Linnaeus, 1758 – VU</p>	<p>100 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ձկնկուլներ, Phalacrocoracidae Մեծ ձկնկուլ – <i>Phalacrocorax carbo</i>, Linnaeus, 1758 – VU Փոքր ձկնկուլ – <i>Phalacrocorax pygmeus</i>, Pallas, 1773 – VU</p>	<p>75 000 դրամ 100 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Արագիլներ, Ciconidae Սև արագիլ – <i>Ciconia nigra</i>, Linnaeus, 1758 – VU</p>	<p>100 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Եգիպտահավեր Threskiornitidae Քաջահավ – <i>Plegadis falcinellus</i>, Linnaeus, 1766 – VU</p>	<p>75 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Բադեր, Anatidae Թռչան կարապ – <i>Cygnus olor</i>, J.F. Gmelin, 1789 – VU Ճչան կարապ – <i>Cygnus cygnus</i>, Linnaeus, 1758 – VU Փոքր կարապ – <i>Cygnus bewickii</i>, Yarrell, 1830 – VU Մոխրագույն սազ – <i>Anser anser</i>, Linnaeus, 1758 – VU Կարմիր բադ – <i>Tadorna ferruginea</i>, Pallas, 1764 – VU Խայտաբադ – <i>Tadorna tadorna</i>, Linnaeus, 1758 – VU Լայնակտուց բադ – <i>Anas clypeata</i>, Linnaeus, 1758 – VU Սպիտակաաչք սուզաբադ – <i>Aythya nyroca</i>, G. S. G. 1770 – VU Ծվկան սազ – <i>Anser erythropus</i>, Linnaeus, 1758 – VU Սպիտակաճակատ սազ – <i>Anser albifrons</i>, Scopoli, 1769 – VU</p>	<p>200 000 դրամ 200 000 դրամ 200 000 դրամ 100 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 100 000 դրամ 100 000 դրամ 30 000 դրամ</p>

<p>Ընտանիք՝ ճուռակներ, Accipitridae Գառնանգղ (մորուքավոր անգղ) - Gypaetus barbatus, Linnaeus, 1758 - VU Սպիտակագլուխ անգղ - Gyps fulvus, Hablizl, 1783 - VU Օձակեր արծիվ - Circaetus gallicus, J.F. Gmelin, 1788 - VU Մարգագետնային մկնաճուռակ- Circus pygargus, Linnaeus, 1758 - VU Եվրոպական ճնճղաճուռակ - Accipiter brevipes, Severtzov, 1850 – VU Յախաքլորաորս - Accipiter gentilis, Linnaeus, 1758 - VU Փոքր ենթարծիվ - Aquila pomarina, C.L. Brehm, 1831 - VU Մեծ ենթարծիվ - Aquila clanga, Pallas, 1811 - VU Տափաստանային արծիվ - Aquila nipalensis, Hodgson, 1833 - VU Բլրային արծիվ - Aquila helica, Savigny, 1809 - VU Քարարծիվ - Aquila chrysaetos, Linnaeus, 1758 - VU Գաճաճ արծիվ - Hieraaetus pennatus, J.F. Gmelin, 1788 - VU</p>	<p>250 000 դրամ 250 000 դրամ 75 000 դրամ 50 000 դրամ 30 000 դրամ 100 000 դրամ 70 000 դրամ 100 000 դրամ 70 000 դրամ 400 000 դրամ 200 000 դրամ 70 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ջրարծիվներ, Pandionidae Ջրարծիվ - Pandion haliaetus, Linnaeus 1758 - VU</p>	<p>70 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Բազեներ, Falconidae Տափաստանային հողմավար բազե - Falco naumanni, Fleischer, 1818 – VU Կարմրատու բազե- Falco vespertinus, Linnaeus, 1766 - VU Սապսան - Falco peregrinus, Tunstall, 1771 - VU</p>	<p>500 000 դրամ 500 000 դրամ 500 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Մարեհավեր, Tetraonidae Կովկասյան մարեհավ - Tetrao mlokosiewiczzi, Taczanowski, 1875 - VU</p>	<p>300 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Փասիաններ, Phasianidae Անապատային կաքավ - Ammoperdix griseogularis, Brandt, 1843 - VU Վայրի հնդկահավ (Ուլար) - Tetraogallus caspius, S.G. Gmelin, 1784 - VU</p>	<p>25 000 դրամ 250 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Իսկական կռունկներ, Gruidae Գեղանի կռունկ - Anthropoides virgo, Linnaeus, 1758 - VU</p>	<p>100 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ջրահովիվներ Rallidae Մարգահավ - Crex crex, Linnaeus, 1758 - VU</p>	<p>100 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Արոսներ, Otididae Փոքր արոս - Tetrax tetrax, Linnaeus, 1758 - VU Մեծ արոս - Otis tarda ,Linnaeus, 1758 - VU</p>	<p>250 000 դրամ 250 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Կտցար-կաչաղակներ, Haematopodidae Կտցար-կաչաղակ Haematopus ostralegus, Linnaeus, 1758 -VU</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Քարադրներ, Charadriidae Ծովային քարադր-Charadrius alexandrinus, Linnaeus, 1758 - VU Սպիտակապոչ եղյուրիկ - Chettusia leucura, M.N.K. Lichtenstein, 1823 - VU</p>	<p>15 000 դրամ 15 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Մորակտցարներ, Scolopacidae Մեծ իլիկակտցար - Limosa limosa, Linnaeus, 1758 - VU Մեծ արորիկ - Numenius arquata, Linnaeus, 1758 - VU Կրկնակտցար - Gallinago media, Latham, 1787 – VU</p>	<p>100 000 դրամ 100 000 դրամ 100 000 դրամ</p>

<p>Ընտանիք՝ Բզակտուցներ, Recurvirostridae Ոտնացուսյիկ - Himantopus himantopus, Linnaeus, 1758 - VU Բզակտուց - Recurvirostra avosetta, Linnaeus, 1758 - VU</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ծիծառակոցարներ, Glareolidae Մարգագետնային ծիծառակոցար - Glareola pratincola, Linnaeus, 1766 - VU Տափաստանային ծիծառակոցար - Glareola nordmanni, J. G. Fischer, 1842 - VU</p>	<p>15 000 դրամ 100 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Որորներ, Laridae Հայկական որոր - Larus armenicus, Buturlin, 1934 - VU</p>	<p>50 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ջրածիծառներ, Sternidae Որորակոց ջրածիծառ - Sterna nilotica, J.F. Gmelin, 1789 - VU Փոքր ջրածիծառ - Sterna albifrons, Pallas, 1764 - VU Սպիտակապտ ջրածիծառ - Chlidonias hybrida, Pallas, 1811 - VU</p>	<p>15 000 դրամ 15 000 դրամ 15 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Դոլուններ, Pteroclididae Սևափոր դոլուն - Pterocles orientalis, Linnaeus, 1758 - VU</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Բվեր, Strigidae Բվեճ - Bubo bubo, Linnaeus, 1758 - VU Թալշատու բու - Aegolius funereus, Linnaeus, 1758 - VU</p>	<p>100 000 դրամ 100 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Մեղվակերներ, Meropidae Կանաչ մեղվակեր - Merops persicus, Pallas, 1773 - VU</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ներկարարներ, Coraciidae Ներկարար - Coracias garrulus, Linnaeus, 1758 - VU</p>	<p>100 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Փայտփորներ, Picidae Սև փայտփոր - Dryocopus martius, Linnaeus, 1758 - VU</p>	<p>50 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Խաղտոնիկներ, Motacillidae Դեղնագլուխ խաղտոնիկ - Motacilla citreola, Pallas, 1776 - VU</p>	<p>15 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Շամփրուկներ - Laniidae Կարմրակատար շամփրուկ, Lanius senator, Linnaeus, 1758 - VU</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Երաշտահավեր, Paridae Միջերկրածովային երաշտահավ - Parus lugubris, Temminck, 1820 - VU</p>	<p>15 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Սիտեղներ, Sittidae Մեծ ժայռային սիտեղ - Sitta tephronota, Sharpe, 1872 - VU</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Դրախտապաններ, Emberizidae Ժայռային դրախտապան - Emberiza buchanani, Blyth, 1844 - VU</p>	<p>15 000 դրամ</p>

<p>Ընտանիք՝ Ճնճղուկներ, Ploceidae Իսպանական ճնճղուկ - <i>Passer hispaniolensis</i>, Temminck, 1820 – VU</p>	15 000 դրամ
<p>ԴԱՍ՝ ԿԱԹՆԱՍՈՒՆՆԵՐ</p>	
<p>Ընտանիք՝ Գետնափորներ, Soricidae Պատիկ սպիտակատամ - <i>Suncus etruscus</i> Savi, 1822 - VU</p>	10 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Պայտաքթայիններ, Rhinolophidae Հարավային պայտաքիթ - <i>Rhinolophus euryale</i>, Blasius, 1853 - VU Մեհելիի պայտաքիթ չղջիկ - <i>Rhinolophus mehelyi</i>, Matschie, 1901 - VU</p>	25 000 դրամ 25 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Հարթաքթայիններ, Vespertilionidae Մովրական երկարաթև չղջիկ - <i>Miniopterus schreibersi</i>, Kuhl, 1819 – VU Բեխշտեյնի գիշերաչղջիկ - <i>Myotis bechsteinii</i>, Kuhl, 1818 - VU Ասիական լայնական չղջիկ - <i>Barbastella leucomelas</i>, Gretzschmar, 1830 - VU Գորշ ականջեղ - <i>Plecotus auritus</i> L., 1758 - VU</p>	20 000 դրամ 20 000 դրամ 20 000 դրամ 20 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Վայրենակերպեր, Hystricidae Հնդկական վայրենակերպ կամ մացառախոզ - <i>Histrix indica</i> Kerr, 1792 Ենթատեսակ՝ <i>Histrix indica hirsutirostris</i> Brandt, 1835 - VU</p>	50 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Արջեր, Ursidae Գորշ արջ - <i>Ursus arctos</i> Linnaeus, 1758 - VU</p>	1 000 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Կզաքիսներ, Mustelidae Խայտաքիս - <i>Vormela peregusna</i> (Guldenstaedt, 1770) - VU</p>	100 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Կատվազգիներ, Felidae Անտառակատու - <i>Felis silvestris</i> Schreber, 1777 Ենթատեսակ՝ Եվրոպական անտառակատու, <i>Felis silvestris silvestris</i> Schreber, 1775 - VU</p>	200 000 դրամ 200 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Սնամեջ եղջյուրավորներ, Bovidae Բեզուարյան այծ - <i>Capra aegagrus</i> Erxleben, 1777 – VU</p>	3 000 000 դրամ

ե. տվյալների անբավարարություն (DD) կատեգորիայի տեսակների համար՝

<p>ՈՂՆԱՇԱՐԱՎՈՐ ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐ</p>	
<p>ԴԱՍ՝ ՈՍԿՐԱՅԻՆ ՉԿՆԵՐ</p>	
<p>Ընտանիք՝ Ծածանազգիներ - Cyprinidae Քուռի քառթակ - <i>Gobio persus</i>, Ginter, 1899 - DD Առաջավորասիական ծական - <i>Sabanejewia aurata</i>, Filippi, 1863 – DD</p>	10 000 դրամ 10 000 դրամ
<p> </p>	

ԴԱՍ՝ ԹՈՉՈՒՆՆԵՐ	
Ընտանիք՝ Ֆլամինգոներ, Phoenicopteridae Սովորական ֆլամինգո - <i>Phoenicopterus roseus</i> , Pallas, 1811 - DD	200 000 դրամ
Ընտանիք՝ Բադեր, Anatidae Տուրպան - <i>Melanitta fusca</i> , Linnaeus, 1758 - DD	70 000 դրամ
Ընտանիք՝ Բազեներ, Falconidae Աղավախաբազ - <i>Falco columbarius</i> , Linnaeus, 1758 - DD Միջերկրածովային բազ - <i>Falco biarmicus</i> , Temminck, 1825 - DD	70 000 դրամ 250 000 դրամ
Ընտանիք՝ Փասիաններ, Phasianidae Թուրաջ - <i>Francolinus francolinus</i> , Linnaeus, 1766 - DD Անդրկովկասյան փասիան - <i>Phasianus colchicus</i> , Linnaeus, 1758 - DD	50 000 դրամ 50 000 դրամ
Ընտանիք՝ Ջրահովիվներ Rallidae Սուլթանական հավ - <i>Porphyrio porphyrio</i> , Linnaeus, 1758 - DD	50 000 դրամ
Ընտանիք՝ Կեռնեխներ, Turdidae Սպիտակավոող սոխակ, <i>Irania gutturalis</i> , Gunrin - Mönneville, 1843 - DD	15 000 դրամ
Ընտանիք՝ Ճանճորսներ, Muscicapidae Կիսասպիտակավիզ ճանճորս - <i>Ficedula semitorquata</i> , Homeyer, 1885 - DD	15 000 դրամ
Ընտանիք՝ Սիտեղներ - Sittidae, Կարմրաթև մագլցող - <i>Tichodroma muraria</i> , Linnaeus, 1766 - DD	15 000 դրամ
Ընտանիք՝ Սերինոսներ, Fringillidae Անապատային խածկտիկ - <i>Rhodopechys githaginea</i> , Lichtenstein, 1823 - DD Մոնղոլական խածկտիկ - <i>Rhodopechys mongolica</i> , Swinhoe, 1870 - DD Խաչկտուց - <i>Loxia curvirostra</i> , Linnaeus, 1758 - DD	15 000 դրամ 15 000 դրամ 15 000 դրամ
ԴԱՍ՝ ԿԱԹՆԱՍՈՒՆՆԵՐ	
Ընտանիք՝ Բուլղոգայիններ, Molossidae Օալբաշուրթ լայնականջ չղջիկ - <i>Tadarida teniotis</i> Rafinesque, 1819 - DD	20 000 դրամ

2) այլ կենդանատեսակների ապօրինի որսի և (կամ) ոչնչացման դեպքում՝
 յուրաքանչյուր միավորի (այլ տեսակի ձկների, գետի խեցգետնի և այլ տեսակի
 հողվածոտանիների յուրաքանչյուր կիլոգրամի, մյուս առանձնյակների՝ հատի,
 անկախ տարիքից) համար՝

- ա) կաթնասուններ՝
  - ոզնի 2 000 դրամ
  - չղջիկներ 2 000 դրամ
  - նապաստակ 8 000 դրամ
  - մշկամուկ, ճահճակուղբ 5 000 դրամ
  - սկյուռ 8 000 դրամ

<i>(տողը հանվել է 01.03.17 ՀՕ-82-Ն)</i>	
լուսան, տափաստանային կատու, եղեգնակատու	200 000 դրամ
աքիսազգիներ	25 000 դրամ
վայրի խոզ	200 000 դրամ
<i>(տողը հանվել է 01.03.17 ՀՕ-82-Ն)</i>	
այծյամ	250 000 դրամ
այլ կաթնատուների տեսակներ (բացի վնասակար կրծողներից՝ առնետներ, մկներ, համատեր, դաշտամուկ)	1 000 դրամ
բ) թռչուններ՝	
տառեխներ	8 000 դրամ
բադեր	5 000 դրամ
սագեր	10 000 դրամ
ցերեկային և գիշերային գիշատիչներ	20 000 դրամ
<i>(տողը հանվել է 01.03.17 ՀՕ-82-Ն)</i>	
կաքավներ	5 000 դրամ
լոռ	2 000 դրամ
սև փարփար	3 000 դրամ
ջրածիծառներ և որորներ	5 000 դրամ
արոսներ	100 000 դրամ
աղավիհներ	3 000 դրամ
կկու	2 000 դրամ
մանգաղաթներ	3 000 դրամ
այլ թռչունների տեսակներ (բացի կաչաղակից, մոխրագույն ագռավից)	1 000 դրամ
գ) սողուններ, երկկենցաղներ, հողվածոտանիներ և ձկներ	
ցյուրգա	15 000 դրամ
այլ տեսակի օձեր	5 000 դրամ
այլ տեսակի մողեսներ	1 000 դրամ
գետի իշխան կարմրախայտ	5 000 դրամ
այլ տեսակի ձկներ	1 000 դրամ
այլ տեսակի երկկենցաղներ	2 000 դրամ
գետի խեցգետին	1000 դրամ
այլ տեսակի հողվածոտանիներ	500 դրամ

(3-րդ հոդվածը խմբ., փոփ., լրաց. 01.03.17 ՀՕ-82-Ն)

Հոդված 4. Բուսական աշխարհի պահպանության, պաշտպանության և օգտագործման բնապահպանական իրավախախտումները

Սույն օրենքի իմաստով բուսական աշխարհի պահպանության, պաշտպանության և օգտագործման գծով բնապահպանական իրավախախտումներ են համարվում իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց հետևյալ գործողությունները՝

- 1) բուսական աշխարհի օբյեկտների (վայրի բուսատեսակների, համակեցությունների, դրանց աճելավայրերի, բնության հուշարձանների, բուսաբանական այգիների, դենդրոպարկերի, անտառտնկարկների), ինչպես նաև բուսական ծածկույթի ջրապահպան, հողապաշտպան, կլիմայակարգավորիչ և ռեկրեացիոն հատկությունների խաթարումը.
- 2) ծառերի և թփերի (այդ թվում՝ բնակավայրերի ընդհանուր օգտագործման տարածքներում տնկված և (կամ) աճող) ապօրինի հատումը և (կամ) մասնակի վնասումը.
- 3) հրկիզելու և (կամ) կրակի հետ անփույթ վարվելու հետևանքով բուսական աշխարհի ոչնչացումը և (կամ) աճի դադարեցման աստիճանի վնասումը.
- 4) Հայաստանի Հանրապետության Կարմիր գրքում գրանցված բույսերի, նրանց մասերի ոչնչացումը և (կամ) այնպիսի գործողությունների կատարումը, որոնք հանգեցնում են դրանց թվաքանակի կրճատմանը և աճելավայրերի վատթարացմանը.

5) հանքային պարարտանյութերի և թունաքիմիկատների չկանոնակարգված օգտագործմամբ, աղտոտված ջրերով, քիմիական նյութերով, արդյունաբերական և կոմունալ-կենցաղային արտանետումներով և թափոններով բուսական աշխարհի ոչնչացումը և (կամ) վնասումը.

6) բնական արոտավայրերում, անտառներում և պետական անտառային հողերի ոչ անտառածածկ տարածքներում ինքնակամ խոտհունձի կատարումը և անասունների արածեցումը.

7) անտառային կուլտուրաների, անտառային պլանտացիաներում և տնկարաններում աճեցված տնկիների կամ ցանքսի, ինչպես նաև անտառվերականգնման համար նախատեսված տարածքներում բնական վերաճի կամ ինքնացանի ոչնչացումը և (կամ) վնասումը.

8) բույսերի և դրանց առանձին մասերի ապօրինի հավաքումը.

9) բուսական աշխարհի օգտագործման և պահպանության գծով օրենսդրության այլ խախտումներ, որոնց հետևանքով վնաս է հասցվում բուսական աշխարհին:

(4-րդ հոդվածը փոփ. 01.03.17 ՀՕ-82-Ն)

Հոդված 5. Բնապահպանական իրավախախտումների հետևանքով բուսական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման սակագները

Բնապահպանական իրավախախտումների հետևանքով բուսական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման սակագներն են՝

1) ծառերի և թփերի հատման, ոչնչացման և մինչև աճի դադարեցման աստիճանը վնասման դեպքում՝ յուրաքանչյուր միավորի համար՝

ա) արժեքավոր և հազվագյուտ տեսակներ՝ ըստ ծառի կոճղի տրամագծի (սանտիմետրերով)՝

մինչև 4	4 500 դրամ
4.1 - 8.0	6 000 դրամ
8.1 -12.0	7 500 դրամ
12.1 -16.0	10 000 դրամ
16.1 - 20.0	15 000 դրամ
20.1 - 24.0	17 500 դրամ
24.1 - 28.0	20 000 դրամ
28.1 - 30	22 500 դրամ

30-ից ավելի յուրաքանչյուր սմ-ի համար 1 500 դրամ
բ) այլ տեսակներ՝ ըստ ծառի կոճղի տրամագծի (սանտիմետրերով)՝

մինչև 4	1000 դրամ
4.1 - 8.0	2000 դրամ
8.1 - 12.0	3000 դրամ
12.1 - 16.0	4000 դրամ
16.1 - 20.0	5000 դրամ
20.1 - 24.0	6000 դրամ
24.1 - 28.0	7500 դրամ
28.1 - 30	10000 դրամ

Բնության հուշարձանի կարգավիճակ ունեցող ծառատեսակների և թփերի ապօրինի հատման կամ ոչնչացման դեպքում վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերում բերված սակագների տասնապատիկի չափով:

Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում, դենդրոպարկերում և անտառպուրակներում ծառատեսակների և թփերի ապօրինի հատման կամ ոչնչացման դեպքում վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերում բերված սակագների հնգապատիկի չափով:

Արհեստական անտառներում, բնակավայրերի ընդհանուր օգտագործման վայրերի ծառատեսակների և թփերի ապօրինի հատման կամ ոչնչացման դեպքում վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերում բերված սակագների՝

Երևան քաղաքում՝ տասնապատիկի չափով,

այլ բնակավայրերում՝ եռապատիկի չափով:

Սույն օրենքի իմաստով հազվագյուտ տեսակներ են համարվում հունական ընկուզենին, արջատիլին, սոսին, գիհին, կարմրածառ և պտղատու ծառատեսակները:

Սույն օրենքի իմաստով արժեքավոր տեսակներ են համարվում կաղնին, հաճարենին, հացենին, լորենին, թխկին և սոճենին:

Արմատից կտրված, ինչպես նաև հողմատապալ կամ ապօրինի հատված ցցաչոր ծառերի հափշտակման դեպքում վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերում բերված սակագների հիսուն տոկոսի չափով:

1.1) Հայաստանի Հանրապետության բույսերի Կարմիր գրքում գրանցված ծառատեսակների և թփերի հատման կամ ոչնչացման յուրաքանչյուր միավորի համար՝

ա. կրիտիկական վիճակում գտնվող (CR) կատեգորիայի տեսակների համար՝

<p>Ընտանիք՝ Ցեզալպինազգիներ- Caesalpiniaceae Հուդայածառ Գրիֆիթի - <i>Cercis griffithii</i> Boiss.</p>	250 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Իլենազգիներ – Celastraceae Իլենի թավշային - <i>Euonymus velutina</i> Fisch.et Mey.</p>	250 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Հոնազգիներ – Cornaceae Ճապկի վրացական - <i>Swida iberica</i> (Woronow) Pojark.ex Grossh.</p>	250 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Լոբազգիներ – Fabaceae Գազ բթաթեփուկ - <i>Astragalus amblolepis</i> Fisch. ex Hohen. Պայթակենի Կոմարովի - <i>Colutea komarovii</i> Takht.</p>	250 000 դրամ 250 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Մատիտեղազգիներ – Polygonaceae Գեղածնկիկ մատիտեղանման - <i>Calligonum polygonoides</i> L.</p>	250 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Վարդազգիներ – Rosaceae Ալոճ Շովիցի - <i>Crataegus szovitsii</i> Pojark. Ալոճ գանգրամազիկավոր - <i>Crataegus ulotricha</i> Pojark. Տանձենի Բրովիչի - <i>Pyrus browiczii</i> Mulk.</p>	250 000 դրամ 250 000 դրամ 250 000 դրամ

բ. վտանգված (EN) կատեգորիայի տեսակների համար՝

<p>Ընտանիք՝ Թելուկազգիներ - Chenopodiaceae Աղահասկիկ Բելանժեի - <i>Halostachys belangeriana</i> (Moq.) Botsch.</p>	150 000 դրամ
--	--------------

Ընտանիք՝ Պարիլյակազգիներ -Smilacaceae Պարիլյակ բարձր - Smilax excelsa L.	150 000 դրամ
Ընտանիք՝ Մորմազգիներ - Solanaceae Հազագ անատոլիական - Lycium anatolicum A.Bag.et R.Mill.	150 000 դրամ
Ընտանիք՝ Կարմրանազգիներ- Tamaricaceae Կարմրան պայծառ - Tamarix florida Bunge Կարմրան ութառէջ - Tamarix octandra Bunge	150 000 դրամ 150 000 դրամ

գ. խոցելի (VU) կատեգորիայի տեսակների համար՝

Ընտանիք՝ Վարդազգիներ - Rosaceae Ալոճ պոնտական - Crataegus pontica K.Koch Ալոճ Տուրնեֆորի - Crataegus tournefortii Griseb. Արոսենի հայաստանյան - Sorbus hajastana Gabrielian	100 000 դրամ 100 000 դրամ 100 000 դրամ
Ընտանիք՝ Կռոնազգիներ - Staphyleaceae Կռոն փետրավոր - Staphylea pinnata L.	100 000 դրամ
Ընտանիք՝ Կենազգիներ - Taxaceae Կենի հաստապտղային - Taxus baccata L	100 000 դրամ 100 000 դրամ

2) անտառային կուլտուրաների, անտառվերականգնման նպատակով բնական ծագում ունեցող մատղաշ ծառերի, ինքնացանի ոչնչացման և մինչև աճի դադարեցման աստիճանի վնասման դեպքում՝ յուրաքանչյուր հեկտարի համար՝ ըստ վնասված կամ ոչնչացված անտառային կուլտուրաների բնական ծագում ունեցող մատղաշ ծառերի և ինքնացանի տարիքի՝

մինչև 5 տարեկան՝	450 000 դրամ
6 - 10 տարեկան՝	575 000 դրամ
10 տարեկանից բարձր՝	սույն հոդվածի 1-ին կետում բերված սակագներով.

3) բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում, դենդրոպարկերում և անտառպուրակներում, անտառպտղատու, անտառսերմնային և ընկուզապտղային տնտեսություններում պտուղների, հաստապտուղների, սնկերի, սերմերի, դեղաբույսերի և այլ օգտակար բույսերի ինքնակամ հավաքի դեպքում՝ յուրաքանչյուր կիլոգրամի համար՝

հունական ընկույզ	3 000 դրամ
հաճար, կաղին	2 000 դրամ
տանձ, խնձոր	1 000 դրամ
այլ պտուղներ, հաստապտուղներ, սերմեր, սնկեր, դեղաբույսեր և այլ օգտակար բույսեր	500 դրամ.

3.1) Հայաստանի Հանրապետության բույսերի Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակների (բացառությամբ ծառատեսակների և թփերի) ոչնչացման (կամ) հավաքի յուրաքանչյուր միավորի (հատի) համար՝

ա. կրիտիկական վիճակում գտնվող (CR) կատեգորիայի տեսակների համար՝

<p>Ընտանիք՝ Ականթազգիներ -Acanthaceae Ականթ դիոսկորեանման - <i>Acanthus dioscoridys</i> L.</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Հովվափողազգիներ -Alismataceae Նետախոտ նետախոտանման - <i>Sagittaria sagittifolia</i> L. Նետախոտ եռատերև - <i>Sagittaria trifolia</i> L.</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Սոխազգիներ- Alliaceae Սոխ սկսկա - <i>Allium akaka</i> S.G.Gmel.ex Schult. et Schult. Սոխ Եգորովայի - <i>Allium egorovae</i> M.V.Agab. et Ogan. Սոխ անհարթացողուն - <i>Allium scabriscapum</i> Boiss. et Kotschy Սոխ թալիշյան - <i>Allium talyschense</i> Misch. ex Grossh.</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Շքանարզիզազգիներ -Amaryllidaceae Շտերնբերգիա Ֆիշերի - <i>Sternbergia fischeriana</i> (Herb.) M.Roem.</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Հովանոցավորներ- Apiaceae Քեմոն Կոմարովի - <i>Carum komarovii</i> Karjag. Օշակ մերկ - <i>Dorema glabrum</i> L. Սիբեիս սիբեիսանման - <i>Falcaria falcarioides</i> (Bornm. et H.Wolff) H.Wolff Ֆրոբիպիա փետրավոր - <i>Froriepia subpinnata</i> (Ledeb.) Baill. Գինեծաղիկ գազարատերև - <i>Oenanthe silaifolia</i> M. Bieb. Ճավշիր պարսկական - <i>Opopanax persicus</i> Boiss. Մարգացնձու սակավաճառագայթ - <i>Peucedanum pauciradiatum</i> Tamamsch. Թամամշյանիելա կարմրավուն - <i>Tamamschjaniella rubella</i> (E.Busch) Pimenov & Kljuykov</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Թաղաղուազգիներ - Asphodelaceae Թաղաղու դեղին - <i>Asphodeline lutea</i> Rechenb.</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Բարդաձողկավորներ - Asteraceae Վարդատերեփուկ սովորական - <i>Amberboa amberboi</i> (L.) Tzvel. Տերեփուկ լեզեանման - <i>Centaurea leuzeoides</i> (Jaub. et Spach) Walp. Տերեփուկ Շելկովնիկովի - <i>Centaurea schelkovnikovii</i> Sosn. Տերեփուկ Թախտաջյանի - <i>Centaurea takhtadzianii</i> Gabrielian & Tonjan. Տերեփուկ Վավիլովի - <i>Centaurea vavilovii</i> Takht. et Gabrielian Տատասկ թևավոր - <i>Cirsium alatum</i> (S. E. Gmel.) Bobr. Խոզանափուշ Ղարաղաղի - <i>Cousinia qaradaghensis</i> Rech. fil. Ոգնագլխիկ սովորական - <i>Echinops ritro</i> L. Գրոսհեյմիա Կարլ - Հենրիի - <i>Grossheimia caroli - henricii</i> (Gabrielian et Dittr.) Gabrielian Տերեփուկ Թամանյանի - <i>Rhaponticoides tamanianae</i> (Agababian) Agababian et Greuter Իշամառոլ արարատյան - <i>Sonchus araraticus</i> Nazarova et Barsegian Ստեպտորամֆուս Չերեպանովի - <i>Steptorhampus czerepanovii</i> Kirp. Տոմանթեա կանճրականման - <i>Tomanthea carthamoides</i> (DC.) Takht.</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Գաղտրիկազգիներ - Boraginaceae Պարակար նոսրածաղիկ - <i>Paracaryum laxiflorum</i> Trautv.</p>	<p>25 000 դրամ</p>

<p>Ընտանիք՝ Խաչածաղկավորներ - Brassicaceae Արարախոտ փխրուն - <i>Arabis laxa</i> Sibth. et Smith Ասպերուզինոիդես անութային - <i>Asperuginoides axillaris</i> (Boiss. et Hohen.) Rauschert Օովակաղամբ հայկական - <i>Crambe armena</i> N. Busch. Ջուխտակ Օշեի - <i>Didymophysa aucheri</i> Boiss. Երկպտղիկ սեղմված - <i>Diptychocarpus strictus</i> (Fisch.) Trautv. Ճարտարուկ խոզանավոր - <i>Draba hispida</i> Willd. Լրջուն Կարյագինի - <i>Isatis karjaginii</i> Schischk. Լրջուն Սևանի - <i>Isatis sevangensis</i> N. Busch Պախիֆրագմա խոշորասերև - <i>Pachyphragma macrophyllum</i> (Hoff.) N. Busch Վահանակերպ Գրոսհեյմի - <i>Peltariopsis grossheimii</i> N. Busch. Կեղծավույիկ մատնածև - <i>Pseudovesicaria digitata</i> (C.A.Mey.) Rupr. Բողկուկ Սպասկայի - <i>Rorippa spaskajae</i> V.I.Dorof. Սոնալրջուն սրտապտուղ - <i>Sameraria cardiocarpa</i> Trautv. Սոնալրջուն լրջունասերև - <i>Sameraria glastifolia</i> (Fisch. & C.A.Mey.) Boiss. Շնկոտեմ հովանոցավոր - <i>Thlaspi umbellatum</i> Stev.</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Վարսագեղազգիներ - Callitrichaceae Վարսագեղ հերմաֆրոդիտ - <i>Callitriche hermaphroditica</i> L.</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Չանգակազգիներ - Campanulaceae Չանգակ կովկասյան - <i>Campanula caucasica</i> M.Bieb. Չանգակ Մասալսկու - <i>Campanula massalskyi</i> Fomin</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Մեխակազգիներ - Caryophyllaceae Ալոխրուզա Թախտաջյանի - <i>Allochrusa takhtajanii</i> Gabr. et Dittr. Որմնաբույս կարճաթերթիկավոր - <i>Arenaria brachypetala</i> (Grossh.) T.N.Popova Դոդոշախոտ Թախտաջյանի - <i>Bufonia takhtajanii</i> Nersesian Ճոճուկ մազոս - <i>Cerastium capillatum</i> I.V.Sokolova Կկվածաղիկ - <i>Coccyganthe flos-cuculi</i> L. Սապնարմատ Ստեննի - <i>Gypsophila stevenii</i> Fisch.et Mey.ex Fenzl Օվծվուկ ավազուտային - <i>Silene arenosa</i> K. Koch Օվծվուկ Խուստուփի - <i>Silene chustupica</i> Nersesian</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Թելուկազգիներ - Chenopodiaceae Անտոխլամիս կաթնախոտային - <i>Anthochlamys polygaloides</i> (Fisch. et Mey.) Fenzl Ճակնդեղ բաժանապտուղ - <i>Beta lomatogona</i> Fisch.et Mey. Բիեներցիա շուրջաթև - <i>Bienertia cycloptera</i> Bunge</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Շնդեղազգիներ - Colchicaceae Շնդեղ ստվերային - <i>Colchicum umbrosum</i> Stev. Խլոպուզ Գրոյտերի - <i>Merendera greuteri</i> Gabrielian Խլոպուզ ընձյուղավոր - <i>Merendera sobolifera</i> Fisch.et Mey.</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Թանձրատերևազգիներ - Crassulaceae Վարդակուկ պարսկական - <i>Rosularia persica</i> (Boiss.) Berger</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Դդմազգիներ - Cucurbitaceae Չմերուկ վայրի - <i>Citrullus colocynthis</i> (L.) Schrad.</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p> </p>	<p> </p>

<p>Ընտանիք՝ Կնյունազգիներ - Juncaceae Փայլուկ Ֆորսթերի - <i>Luzula forsteri</i> (Smith) DC.</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Շրթնազգիներ - Lamiaceae Լեղդախոտ պլեներ - <i>Teucrium canum</i> Fisch. et C.A.Mey.</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Շուշանազգիներ - Liliaceae Կնճիթաթերթիկ սապատավոր - <i>Rhinopetalum gibbosum</i> (Boiss.) Losinsk.et Vved. Վարդակակաչ անտառային - <i>Tulipa sylvestris</i> L.</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Կտավատազգիներ - Linaceae Կտավատ Բարսեղյանի - <i>Linum barsegianii</i> Gabrielian et Dittr.</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Գետնամուշկազգիներ - Lycopodiaceae Գետնամուշկ - <i>Lycopodium selago</i> L.</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Հարսնամատազգիներ -Nymphaeaceae Կոկոռ դեղին - <i>Nuphar lutea</i> (L.) Smith</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Իժալեզվազգիներ- Ophioglossaceae Իժալեզու սովորական - <i>Ophioglossum vulgatum</i> L.</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Խոլորձազգիներ - Orchidaceae Կորալորիզ եռաբաժան - <i>Corallorhiza trifida</i> Chatel. Երկտերևի ձվաձև - <i>Listera ovata</i> (L.) R.Br. Սարդակիր մեղվակիր - <i>Ophrys apifera</i> Huds.</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Քաջվարդազգիներ - Paeoniaceae Քաջվարդ նեղատերև - <i>Paeonia tenuifolia</i> L.</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Արձձախոտազգիներ - Plumbaginaceae Ոզնաթուփ Ֆեդորովի - <i>Acantholimon fedorovii</i> Tamamsch. et Mirzoeva Ոզնաթուփ շյուղախոտային - <i>Acantholimon festucaceum</i> (Jaub.et Spach) Boiss.</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Հացազգիներ- Poaceae Այծակն հաստ - <i>Aegilops crassa</i> Boiss. Որդանխոտ սողացող - <i>Aeluropus repens</i> (Desf.) Parl. Բթաթեփուկ անքիստ - <i>Amblyopyrum muticum</i> (Boiss.) Eig Բրոմոպսիս Գաբրիելյանի - <i>Bromopsis gabrielianae</i> Ogan.</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Մատիտեղազգիներ- Polygonaceae Խանձիլ հաղարջի - <i>Rheum ribes</i> L.</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Գնարբուկազգիներ- Primulaceae Աստերոլինում աստղաձև - <i>Asterolinon linum-stellatum</i> (L.) Duby Գնարբուկ սրտատերև - <i>Primula cordifolia</i> Rupr.</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>

<p>Ընտանիք՝ Գորտնուկազգիներ- Ranunculaceae Կուժկոտրուկ Վոլգայի - Adonis wolgensis Stev. Գորտնուկ մազրոտ - Ranunculus villosus DC.</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Հափուկազգիներ- Resedaceae Հափուկ գնդապտուղ - Reseda globulosa Fisch. et Mey.</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Վարդազգիներ - Rosaceae Մասնունի ուղիղ - Potentilla erecta (L.) Hampe Մասնունի ծիրանավոր - Potentilla porphyrantha Juz.</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Տորոնազգիներ - Rubiaceae Կրուցիատա Սոսնովսկու - Cruciata sosnowskyi (Manden.) Pobed. Մակարդախոտ վալանտանման - Galium valantioides Bieb.</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ծովոսպազգիներ- Salviniaceae Ծովոսպ լողացող - Salvinia natans (L.) All.</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Սանտալազգիներ - Santalaceae Թեզիում սեղմված - Thesium compressum Boiss.et Heldr.</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Խլածաղկազգիներ - Scrophulariaceae Կտավախոտ բրգաձև - Linaria pyramidata (Lam.) Sprmg. Խլածաղիկ ասորպատականյան - Scrophularia atropatana Grossh. Խլածաղիկ Թախտաջյանի - Scrophularia takhtadzianii Gabrielian Խոնդրատ երևանյան - Verbascum erivanicum E. Wulf</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Տելիպտերազգիներ - Thelypteridaceae Տելիպտեր ճահճային - Thelypteris palustris Schott</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Գոճմակազգիներ - Thymelaeaceae Ստելերոպսիս Մաղաքյանի - Stelleropsis magakjanii (Sosn.) Pobed.</p>	<p>25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Կատվախոտազգիներ - Valerianaceae Խթանաբույս երկարածաղիկ - Centranthus longiflorus Stev. Աղբաղբուկիկ Կոչիի - Valerianella kotschy Boiss.</p>	<p>25 000 դրամ 25 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Մանուշակազգիներ - Violaceae Մանուշակ կովկասյան - Viola caucasica Kolenati ex Rupr.</p>	<p>25 000 դրամ</p>

բ. վտանգված (EN) կատեգորիայի ներքոհիշյալ տեսակների համար՝

<p>Ընտանիք՝ Խնկեղեգազգիներ- Acoraceae Խնկեղեգ ճահճային - Acorus calamus L.</p>	<p>15 000 դրամ</p>
<p> </p>	<p> </p>

<p>Ընտանիք՝ Սոխազգիներ -Alliaceae Սոխ Դերդերիանի - <i>Allium derderianum</i> Regel Սոխ Օլթիի - <i>Allium oltense</i> Grossh. Սոխ ժայռի - <i>Allium rupestre</i> Stev. Սոխ Վորոնովի - <i>Allium woronowii</i> Mischx.ex Grossh. Նեկտարասկորդում եռատունաչափ - <i>Nectaroscrodum tripedale</i> (Trautv.) Grossh.</p>	<p>15 000 դրամ 15 000 դրամ 15 000 դրամ 15 000 դրամ 15 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Շքանարզիզագգիներ - Amaryllidaceae Ջնձաղիկ ալպիական - <i>Galanthus alpinus</i> Sosn. Ջնձաղիկ լագոդեչիսիի - <i>Galanthus lagodechianus</i> Kuth. Շտերնբերգիա շնդեղաձաղկային - <i>Sternbergia colchiciflora</i> Waldst. et Kit.</p>	<p>15 000 դրամ 15 000 դրամ 15 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Հովանոցավորներ - Apiaceae Ակտինոլեմ խոշորաբաժակ - <i>Actinolema macrolema</i> Boiss. Աննշմարակող անհարթաստուղ - <i>Aphanopleura trachysperma</i> Boiss. Երնջնակ Վանաստուրի - <i>Eryngium wanaturii</i> Woronow Գրամոսցիադիում թևաստուղ - <i>Grammosciadium pterocarpum</i> Boiss. Հոհենակերիա անցողուն - <i>Hohenackeria exscapa</i> (Stev.) Kos.-Pol. Կապնդեղ նրբաձյուղ - <i>Seseli leptocladum</i> Woronow Սմիրնիոպսիս հայկական - <i>Smyrniopsis armena</i> Schischk. Ստենոտենիա Դարալագչազի - <i>Stenotaenia daralaghezica</i> (Takht.) Schischk. Շովիցիա գեղաստուղ - <i>Szovitsia callicarpa</i> Fisch. et Mey.</p>	<p>15 000 դրամ 15 000 դրամ 15 000 դրամ 15 000 դրամ 15 000 դրամ 15 000 դրամ 15 000 դրամ 15 000 դրամ 15 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Նվիկազգիներ -Araceae Նվիկ կոնոֆալոսային - <i>Arum conophalloides</i> Kotschy ex Schott</p>	<p>15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Արիստոլոխազգիներ - Aristolochiaceae Արիստոլոխիա վրացական - <i>Aristolochia iberica</i> Fisch. et Mey. ex Boiss.</p>	<p>15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Թաղաղուազգիներ- Asphodelaceae Թաղաղու դրիմյան - <i>Asphodeline taurica</i> (Pall.) Kunth</p>	<p>15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ասպլենազգիներ- Aspleniaceae Ասպլեն Վորոնովի -<i>Asplenium woronowii</i> Christ</p>	<p>15000 դրամ</p>

<p>Ընտանիք՝ Հակինթազգիներ - Hyacinthaceae Բելևալիա երկարատնակ - <i>Bellevalia longistyla</i> (Miscz.) Grossh Հակինթիկ ստրպատականյան - <i>Hyacinthella atropatana</i> (Grossh.) Mordak. et Zahar. Պապլոր դժգույն - <i>Muscari pallens</i> (Bieb.) Fisch. Մկնաստի Միսչենկոյի - <i>Scilla mischtschenkoana</i> Grossh. Մկնաստի Ռոզենի - <i>Scilla rosenii</i> K. Koch</p>	<p>15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Սրոհունդազգիներ - Hypericaceae Սրոհունդ գեղատես - <i>Hypericum formosissimum</i> Takht.</p>	<p>15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Հիրիկազգիներ - Iridaceae Թրաշուշան Ջավախքի - <i>Gladiolus dzhavakheticus</i> Eristavi Թրաշուշան հայաստանյան - <i>Gladiolus hajastanicus</i> Gabrielian Թրաշուշան Շովիցի - <i>Gladiolus szovitsii</i> Grossh. Հիրիկ ստրպատականյան - <i>Iris atropatana</i> Grossh. Հիրիկ նրբագեղ - <i>Iris elegantissima</i> Sosn. Հիրիկ Գրոսհեյմի - <i>Iris grossheimii</i> Woronow ex Grossh. Հիրիկ նեղգծային - <i>Iris lineolata</i> (Trautv.) Grossh. Հիրիկ գայլականը - <i>Iris lycotis</i> Woronow Հիրիկ մուսուլմանական - <i>Iris musulmanica</i> Fomin Հիրիկ կեղծկովկասյան - <i>Iris pseudocaucaucasica</i> Grossh.</p>	<p>15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Կնյունազգիներ - Juncaceae Կնյուն սուր - <i>Juncus acutus</i> L.</p>	<p>15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Շրթնազգիներ - Lamiaceae Վիշապագլուխ ավստրիական - <i>Dracocephalum austriacum</i> L. Վիշապագլուխ ողկուզային - <i>Dracocephalum botryoides</i> Stev. Կատվադաղձ խուլեղինջատերև - <i>Nepeta lamifolia</i> Willd Եղեսպակ փշոտ - <i>Salvia spinosa</i> L. Եղեսպակ կիսաթփային - <i>Salvia suffruticosa</i> Montbr. et Auch. ex Benth.</p>	<p>15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ջրապուկազգիներ - Lentibulariaceae Ջրապուկ միջին - <i>Utricularia intermedia</i> Hayne</p>	<p>15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Շուշանազգիներ - Liliaceae Արքայածաղիկ բլրակային - <i>Fritillaria collina</i> Adam Սագասոխուկ դեղին - <i>Gagea lutea</i> (L.) Ker Gawl. Վարդակակաչ խճճված - <i>Tulipa confusa</i> Gabrielian Վարդակակաչ Ֆլորենսկու - <i>Tulipa florenskyi</i> Woronow Վարդակակաչ Սոսնովսկու - <i>Tulipa sosnovskyi</i> Achv. et Mirzoeva</p>	<p>15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Փիփերթազգիներ - Malvaceae Տուղտավարդ Ղարսի - <i>Alcea karsiana</i> (Bordz.) Litv. Տուղտավարդ Սոֆիայի - <i>Alcea sophiae</i> Iljin Մոլոշիկ Ժերարի - <i>Malvella sherardiana</i> (L.) Jaub. et Spach</p>	<p>15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Բորակաթփազգիներ - Nitrariaceae Բորակաթուփ Շոբերի - <i>Nitraria schoberi</i> L.</p>	<p>15000 դրամ</p>

<p>Ընտանիք՝ Հարսնամատազգիներ - Nymphaeaceae Զրաշուշան սպիտակ - <i>Nymphaea alba</i> L.</p>	<p>15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ապուզանազգիներ - Onagraceae Նեղտերև Դողմնի - <i>Chamaenerion dodonaei</i> (Vill.) Kost.</p>	<p>15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Խոլորձազգիներ - Orchidaceae Էպիպոգիում անտերև - <i>Epipogium aphyllum</i> Sw. Խոլորձ Ստևենի - <i>Orchis stevenii</i> Rchb. f. Խոլորձ եռատամ - <i>Orchis tridentata</i> Scop. Ստևենիելա սատիրանման - <i>Steveniella satyrioides</i> (Spreng.) Schlechter</p>	<p>15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ճրագախոտազգիներ - Orobanchaceae Դևազի հատված - <i>Cistanche fissa</i> (C.A.Mey.) G.Beck Դևազի աղուսային - <i>Cistanche salsa</i> (C.A.Mey.) G.Beck</p>	<p>15000 դրամ 15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Հացազգիներ - Poaceae Գնկոր նրբագեղ - <i>Aira elegantissima</i> Schur Բթաթեփուկ անքիստ - <i>Amblyopyrum muticum</i> (Boiss.) Eig Բրոմոպսիս Զանգեզուրի - <i>Bromopsis zangezura</i> Ogan. Տփիկ անդրկասպիական - <i>Elymus transhyrcanus</i> (Nevski) Tzvelev Մերինոսախոտ տարօրինակ - <i>Phalaris paradoxa</i> L. Անողնուցուկ Գրոսհեյմի - <i>Puccinellia grossheimiana</i> V. I. Krecz. Կարծրախոտ Վորոնովի - <i>Sclerochloa woronowii</i> (Hack.) Tzvelev ex Bor Ցորեն ուրարտու - <i>Triticum urartu</i> Tumanian ex Gandilyan</p>	<p>15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Խոլորձազգիներ - Orchidaceae Էպիպոգիում անտերև - <i>Epipogium aphyllum</i> Sw. Խոլորձ Ստևենի - <i>Orchis stevenii</i> Rchb. f. Խոլորձ եռատամ - <i>Orchis tridentata</i> Scop. Ստևենիելա սատիրանման - <i>Steveniella satyrioides</i> (Spreng.) Schlechter</p>	<p>15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ճրագախոտազգիներ - Orobanchaceae Դևազի հատված - <i>Cistanche fissa</i> (C.A.Mey.) G.Beck Դևազի աղուսային - <i>Cistanche salsa</i> (C.A.Mey.) G.Beck</p>	<p>15000 դրամ 15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Կաթնախոտազգիներ - Polygalaceae Կաթնախոտ ուրարտական - <i>Polygala urartu</i> Tamamsch.</p>	<p>15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Շերեփուկախոտազգիներ - Potamogetonaceae Գրենլանդիա խիտ - <i>Groenlandia densa</i> (L.) Fourr.</p>	<p>15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Գնարբուկազգիներ - Primulaceae Գնարբուկ Կոմարովի - <i>Primula vulgaris</i> Huds. ssp. komarovii Գնարբուկ Վորոնովի - <i>Primula vulgaris</i> Huds. ssp. woronovii</p>	<p>15000 դրամ 15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Սպնդուկազգիներ - Pyrolaceae Օրտիլիա փոքր - <i>Orthilia secunda</i> L.</p>	<p>15000 դրամ</p>

<p>Ընտանիք՝ Գորտնուկազգիներ - Ranunculaceae Կուժկոտրուկ բրդածաղկաբաժակային - Adonis eriocalycina Boiss. Վարդակակաչ գորտնուկային - Anemone ranunculoides L. Գորտնուկ ցիկուտային - Ranunculus cicutarius Schlecht. Գորտնուկ երկարատերև - Ranunculus lingua L.</p>	<p>15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Վարդազգիներ -Rosaceae Մասնունի քարանձակային - Potentilla cryptophila Bornm.</p>	<p>15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Տրոնազգիներ - Rubiaceae Գետնաստղ ցեղակից - Asperula affinis Boiss. et Huet Գետնաստղ կովկասյան - Asperula taurina L. Լեպտունիս մազանման - Leptunis trichodes (J. Gay) Schischk.</p>	<p>15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Սանտալազգիներ - Santalaceae Թեզիում փոված - Thesium procumbens C.A.Mey.</p>	<p>15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Խլածաղկազգիներ - Scrophulariaceae Կտավախոտ Մեդրիի - Linaria megrica Tzvelev Խլածաղիկ ցողունազիրկ - Scrophularia amplexicaulis Benth. Խոնդատ մուգ մանուշակագույն-Verbascum atroviolaceum (Sommier et Levier)Murb. Խոնդատ հիանալի - Verbascum formosum Fisch.ex Schrank Խոնդատ բամբակային - Verbascum gossypium M. Bieb. Խոնդատ Մեդրիի - Verbascum megricum (Tzvel.) Huber-Morath. Խոնդատ մերկացողուն - Verbascum nudicaule (Wydl.) Takht.</p>	<p>15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ 15000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Կատվախոտազգիներ -Valerianaceae Կատվախոտ բրդատերև - Valeriana eriophylla (Ledeb.) Utkin</p>	<p>15000 դրամ</p>

գ. խոցելի (VU) կատեգորիայի տեսակների համար՝

<p>Ընտանիք՝ Ադիանտազգիներ - Adiantaceae Ադիանտում Վեներայի վարս - Adiantum capillus-veneris L.</p>	<p>10 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Սոխազգիներ - Alliaceae Սոխ Շտրուցի - Allium struzlianum Ogan.</p>	<p>10 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Շքանարզիզազգիներ - Amaryllidaceae Չնձաղիկ Արտյուշենկոյի - Galanthus artjuschenkoae Gabrielian</p>	<p>10 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Հովանոցավորներ - Apiaceae Եզնակոխ Կոզո -Պոլյանսկու - Bupleurum kozo-poljanskyi Grossh. Եզնակոխ սակավաճաճանչ - Bupleurum pauciradiatum Fenzl ex Boiss. Եզնակոխ Սոսնովսկու - Bupleurum sosnowskyi Manden. Նարդես Շովիցի - Ferula szowitsiana DC. Մարգացնձու կովկասյան - Peucedanum caucasicum (Bieb.) K.Koch</p>	<p>10 000 դրամ 10 000 դրամ 10 000 դրամ 10 000 դրամ 10 000 դրամ</p>

<p>Ընտանիք՝ Բարդաձաղկավորներ - Asteraceae Տերեփուկ երևանյան - <i>Centaurea erivanensis</i> (Lipsky) Bordz. Շարդինիա խոշորապտուղ - <i>Chardinia macrocarpa</i> K. Koch Ճարձաստուկ գեղձավոր - <i>Cichorium glandulosum</i> Boiss. et Huet Կերեփան միջանկյալ - <i>Crupina intermedia</i> (Mutel) Walp. Սինձ պալարակիր - <i>Tragopogon tuberosus</i> K. Koch.</p>	<p>10 000 դրամ 10 000 դրամ 10 000 դրամ 10 000 դրամ 10 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Գաղտրիկազգիներ - Boraginaceae Նոնեա վարդագույն - <i>Nonea rosea</i> (Bieb.) Link.</p>	<p>10 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Ողկուզապտերազգիներ - Botrychiaceae Ողկուզապտեր կիսալուսնաձև - <i>Botrychium lunaria</i> (L.) Sw.</p>	<p>10 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Զանգակազգիներ - Campanulaceae Զանգակ ազգակից - <i>Campanula propinqua</i> Fisch. et C.A.Mey.</p>	<p>10 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Թելուկազգիներ - Chenopodiaceae Ճակնդեղ խոշորարմատ - <i>Beta macrorrhiza</i> Stev.</p>	<p>10 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Թանձրատերևազգիներ - Crassulaceae Թանթանիկ ընձյուղակիր - <i>Sedum stoloniferum</i> Gmel. Թանթանիկ քառաչափ - <i>Sedum tetramerum</i> Trautv.</p>	<p>10 000 դրամ 10 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Բոշխազգիներ - Cyperaceae Բոշխ տերևահասակային - <i>Carex phyllostachys</i> C.A.Mey. Կիզիսոտ լայնատերև - <i>Eriophorum latifolium</i> Hoppe</p>	<p>10 000 դրամ 10 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Լոբազգիներ - Fabaceae Գազ Սուկաչովի - <i>Astragalus sukaczewii</i> Derv. et Jelenevsky Գազ չորասեր - <i>Astragalus xerophylus</i> Ledeb. Մատուտակ խոզանավոր - <i>Glycyrrhiza echinata</i> L. Կուրկուրան կարճաթև - <i>Hedysarum micropterum</i> Bunge Տավողոռ խոզանատերև - <i>Lathyrus setifolius</i> L. Ոսպ ոսպնյականման - <i>Lens ervoides</i> (Brign.) Grossh. Աովոյտ արաբական - <i>Medicago arabica</i> (L.) Huds. Մֆերոֆիզա աղուտային - <i>Spaerophysa salsula</i> DC. Երեքնուկ խոշորածաղիկ - <i>Trifolium grandiflorum</i> Schreb. Երեքնուկ Սեբաստիանի - <i>Trifolium sebastiani</i> Savi</p>	<p>10 000 դրամ 10 000 դրամ 10 000 դրամ 10 000 դրամ 10 000 դրամ 10 000 դրամ 10 000 դրամ 10 000 դրամ 10 000 դրամ 10 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Բոգազգիներ - Gentianaceae Բոգ Օլիվիեի - <i>Gentiana olivieri</i> Griseb. Լոմատոգոնիում կարինսյան - <i>Lomatogonium carinthiacum</i> (Wulfen) A.Br.</p>	<p>10 000 դրամ 10 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Հիրիկազգիներ - Iridaceae Հիրիկ սիբիրյան - <i>Iris sibirica</i> L.</p>	<p>10 000 դրամ</p>
<p>Ընտանիք՝ Շրթնազգիներ - Lamiaceae Միկրոմերիա թփային - <i>Micromeria fruticosa</i> (L.) Druce Լեղդախոտ հիրկանիական - <i>Teucrium hyrcanicum</i> L.</p>	<p>10 000 դրամ 10 000 դրամ</p>

<p>Ընտանիք՝ Ջրաերեքնուկազգիներ - Menyanthaceae Ջրաերեքնուկ եռատերև - <i>Menyanthes trifoliata</i> L.</p>	10 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Ջրահարսազգիներ - Najadaceae Ջրահարս փոքր - <i>Najas minor</i> L.</p>	10 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Խոլորձազգիներ - Orchidaceae Եղբորուսին քրդական - <i>Cephalanthera kurdica</i> Bornm. et Kraenzl. Խոլորձ կետավոր - <i>Orchis punctulata</i> Stev. ex Lindl.</p>	10 000 դրամ 10 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Արճճախոտազգիներ - Plumbaginaceae Ոգնաթուփ մեխակի - <i>Acantholimon caryophyllaceum</i> Boiss.</p>	10 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Հացազգիներ - Poaceae Իննաքիստ պարսկական - <i>Enneapogon persicus</i> Boiss. Գեղմնախոտ ռավենյան - <i>Erianthus ravennae</i> (L.) P. Beauv. Շյուդախոտ անտառային - <i>Festuca drymeja</i> Mert. & W. D. J. Koch Մերկապոչուկ թեքահասկ - <i>Psilurus incurvus</i> (Gouan) Schinz et Thell. Արմատագլխիկ արևելյան - <i>Rhizocephalus orientalis</i> Boiss. Ցորեն արարատյան - <i>Triticum araraticum</i> Jacobz.</p>	10 000 դրամ 10 000 դրամ 10 000 դրամ 10 000 դրամ 10 000 դրամ 10 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Գնարբուկազգիներ - Primulaceae Արջտակ գարնանային - <i>Cyclamen vernalis</i> Sweet Գնարբուկ սքանչելի - <i>Primula amoena</i> Bieb.</p>	10 000 դրամ 10 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Գորտնուկազգիներ - Ranunculaceae Ոջլախոտ գարշահոտ - <i>Delphinium foetidum</i> Lomak. Քնձմնձուկ իզոպիրոնման - <i>Thalictrum isopyroides</i> C.A.Mey.</p>	10 000 դրամ 10 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Տորոնազգիներ - Rubiaceae Ժոբերգիա Սովիչի - <i>Jaubertia szovitzii</i> (DC.) Takht.</p>	10 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Բարբեկազգիներ - Saxifragaceae Բարբեկ եռմատնանի - <i>Saxifraga tridactylites</i> L.</p>	10 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Խլածաղկազգիներ - Scrophulariaceae Խենորին գերեյական - <i>Chaenorhinum gerense</i> (Stapf) F.Speta</p>	10 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Սինպտերիդազգիներ - Sinopteridaceae Չորապտեր արծվապտերային - <i>Cheilanthes pteridioides</i> (Reichard) C.Chr.</p>	10 000 դրամ
<p>Ընտանիք՝ Մորմազգիներ - Solanaceae Շիկատակ - <i>Atropa belladonna</i> L.</p>	10 000 դրամ

3.2) Հայաստանի Հանրապետության բույսերի Կարմիր գրքում գրանցված սնկերի անօրինական հավաքի կամ ոչնչացման յուրաքանչյուր միավորի (հատի) համար՝
 ա. անհետացած (EX) կատեգորիայի տեսակների համար՝

Բատարեա թիակաձև - <i>Battarrea phalloides</i> Dicks.:Pers.	10 000 դրամ
--	-------------

բ. կրիտիկական վիճակում գտնվող (CR) կատեգորիայի տեսակների համար՝

Հապալոպիլուս զաֆրանադեղին (կարմրադեղին) - <i>Hapalopilus croceus</i> (Scop.:Fr.) Donk.	7 000 դրամ
Հապլոպորուս հոտավետ - <i>Haploporus odorus</i> (Sommerf.:Fr.) Bondartsev et Sing.	7 000 դրամ
Ոգնասունկ փշոտ, կաղնու ոգնասունկ - <i>Hericium erinaceum</i> (Bull.:Fr.) Pers.	7 000 դրամ
Միրիոստոմա ծակոտկեն - <i>Myriostoma coliforme</i> (Dicks.:Pers.) Corda	7 000 դրամ
Սարկոսոմա գնդաձև - <i>Sarcosoma globosum</i> (Schmidel:Fr.) Casp.	7 000 դրամ
Յուղասունկ մայրու - <i>Suillus punctipes</i> (Peck.) Singer	7 000 դրամ

գ. վտանգված տեսակների (EN) կատեգորիայի տեսակների համար՝

Շամպինյոն աղյուսակաձև - <i>Agaricus tabularis</i> Pk	6 000 դրամ
Բոլետոպսիս սև-սպիտակ - <i>Boletopsis leucomelaena</i> (Pers.) Fayod	6 000 դրամ
Սատանայասունկ, դիվասունկ - <i>Boletus satanas</i> Lenz	6 000 դրամ
Կլավարիադելֆուս վարսանդավոր - <i>Clavariadelphus pistillaris</i> (Fr.:Fr.) Donk	6 000 դրամ
Կոլլիբիա Կուկի - <i>Collybia cookei</i> (Bres.) G.R.W. Arnold	6 000 դրամ
Լեուկոագարիկուս երկարաբամա - <i>Leucoagaricus macrorhizus</i> Locq.:E. Horak	6 000 դրամ
Հովանոցասունկ աղջկական - <i>Macrolepiota puellaris</i> (Fr.) M. M. Moser	6 000 դրամ
Հովանոցասունկ կարմրող - <i>Macrolepiota rhacodes</i> (Vittad.) Singer	6 000 դրամ
Մերիպիլուս հսկա- <i>Meripilus giganteus</i> (Pers.:Fr.) P. Karst.	6 000 դրամ
Մուտինուս շնային - <i>Mutinus caninus</i> (Huds.:Pers.) Fr.	6 000 դրամ
Թիակիկ սովորական, մորկեղ զարշահոտ - <i>Phallus impudicus</i> L.:Pers.	6 000 դրամ
Ֆիլոտոպսիս բնավորվող - <i>Phyllotopsis nidulans</i> (Pers.:Fr.) Singer	6 000 դրամ
Ռոդոտուս թաթաձև - <i>Rhodotus palmatus</i> (Bull.:Fr.) Maire	6 000 դրամ
Յուղասունկ կվենու - <i>Suillus grevillei</i> (Klotzsch) Singer	6 000 դրամ
Վոլվարիելա մետաքսանման - <i>Volvariella bombycina</i> (Schaeff.:Fr.) Singer	6 000 դրամ

դ. խոցելի (VU) կատեգորիայի տեսակների համար՝

Ճանճասպան կարմիր - <i>Amanita muscaria</i> (L.) Pers.	5 000 դրամ
Դժգույն զարշասունկ - <i>Amanita phalloides</i> (Vaill.:Fr.) Secr.	5 000 դրամ
Աստղիկ հիգրոմետրիկ - <i>Astraeus hygrometricus</i> (Pers.) Morg.	5 000 դրամ
Սպիտակ սունկ, թնջուկ - <i>Boletus edulis</i> Bull.:Fr.	5 000 դրամ
Ցիստոդերմա ամիանտային - <i>Cystoderma amianthina</i> (Scop.:Fr.) Fayod	5 000 դրամ
Հելվելլա սև - <i>Helvella atra</i> J. Koenig	5 000 դրամ
Ոգնասունկ բուստանման, մարջանանման - <i>Hericium coralloides</i> (Scop.:Fr.) Pers.	5 000 դրամ
Մոնտանեա ավազային - <i>Montagnea arenaria</i> (DC.:Fr.) Zeller	5 000 դրամ
Ականջասունկ, կախասունկ տափաստանային, սպիտակ տափաստանային սունկ, կայսերական սունկ - <i>Pleurotus eryngii</i> (DC.:Fr.) Quel.	5 000 դրամ
Պոդաքսիս վարսանդային - <i>Podaxis pistillaris</i> (L.:Pers.) Morse	5 000 դրամ
Կոնասունկ փաթիլատիկ - <i>Strobilomyces strobilaceus</i> (Scop.:Fr.) Berk.	5 000 դրամ
Վերպա կոնաձև - <i>Verpa conica</i> Sw.:Pers.	5 000 դրամ

ե. վտանգման սպառնացող վիճակին մոտ գտնվող (NT) կատեգորիայի տեսակների համար՝

Շամպինյոն դեղնամաշկ - <i>Agaricus xanthodermus</i> Genev.	4 000 դրամ
Ճանճասպան վառ դեղին - <i>Amanita gemmata</i> (Fr.) Bertill.	4 000 դրամ

3.3) Հայաստանի Հանրապետության բույսերի Կարմիր գրքում գրանցված ծառերի և թփերի պտուղների, դրանց առանձին մասերի (ընդհատակյա մաս, ցողուններ, տերևներ, ծաղիկներ և պտուղներ), սերմերի և հատապտուղների ապօրինի հավաքի յուրաքանչյուր կիլոգրամի համար՝

- ա. կրիտիկական վիճակում գտնվող (CR) կատեգորիայի տեսակների համար՝ 20000 դրամ,
- բ. վտանգված (EN) կատեգորիայի տեսակների համար՝ 15000 դրամ,
- գ. խոցելի (VU) կատեգորիայի տեսակների համար՝ 10000 դրամ:

4) անտառային հողերում և բնական արոտավայրերում ապօրինի խոտհունձի հետևանքով վնասված յուրաքանչյուր հեկտար տարածքի համար՝

մշակված հողեր	300 000 դրամ
բնական արոտավայրեր՝ բարելավված	100 000 դրամ
բնական արոտավայրեր՝ առանց բարելավման	75 000 դրամ

խոտհարքներից և արոտավայրերից դուրս տարածքներ 100 000 դրամ.

5) կենդանիների ապօրինի արածեցման համար յուրաքանչյուր գլխի համար՝

ա) արոտային հանդակներում՝	
խոշոր եղջերավոր անասուններ և ձիեր	300 դրամ
մատղաշ տարիքի խոշոր եղջերավոր անասուններ և ձիեր,	
ինչպես նաև մանր եղջերավոր անասուններ, այծեր	200 դրամ
բ) ոչ արոտային հանդակներում՝	
խոշոր եղջերավոր անասուններ և ձիեր	2000 դրամ
մատղաշ տարիքի խոշոր եղջերավոր անասուններ և ձիեր,	
ինչպես նաև մանր եղջերավոր անասուններ, այծեր	1500 դրամ

Եթե անասունների ապօրինի արածեցման կամ ապօրինի խոտհունձի դեպքում վնասվել կամ ոչնչացվել են անտառային կուլտուրաներ, բնական ծագումով մատղաշ ծառեր կամ ինքնացան, ապա վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է որպես սույն հոդվածի 1-5-րդ կետերում նշված խախտումների համար սույն օրենքով սահմանված կարգով և սակագներով հաշվարկված առանձին վնասի հատուցման չափերի հանրագումար.

6) անտառային տնկարաններում՝

ա) ցանքսի ոչնչացված կամ վնասված յուրաքանչյուր հեկտարի համար՝	3 000 000 դրամ
բ) տնկիների ոչնչացված կամ վնասված յուրաքանչյուր հատի համար՝	
տնկիներ՝ մինչև 5 տարեկան	250 դրամ
5-ից բարձր տարիքի անտառակազմող տնկիներ	500 դրամ
5-ից բարձր տարիքի դեկորատիվ և տեխնիկական տնկիներ	5000 դրամ

7) անտառային պլանտացիաներում բոլոր տեսակի տնկիների գծով՝ ոչնչացված կամ վնասված յուրաքանչյուր միավորի համար՝ 1000 դրամ.

8) անտառային հողերի և բնական արոտավայրերի, ինչպես նաև բնակավայրերի ընդհանուր օգտագործման կանաչապատ տարածքներում թափոնների ինքնակամ տեղադրման դեպքում՝ տեղադրման յուրաքանչյուր քառակուսի մետրի համար՝

- ոչ վտանգավոր թափոններ	2000 դրամ
- կոմունալ վտանգավոր թափոններ (բացառությամբ շինարարական և հողածածկույթի քանդումից առաջացած թափոնների)	5000 դրամ
- շինարարական և հողածածկույթի քանդումից առաջացած թափոններ	10000 դրամ
- արտադրության վտանգավոր թափոններ	20000 դրամ

Երևան քաղաքում անտառային հողերի և բնակավայրերի ընդհանուր օգտագործման կանաչապատ տարածքներում թափոնների ինքնակամ տեղադրման դեպքում վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է սույն ենթակետում բերված համապատասխան սակագների կրկնապատիկի չափով:

Սույն կետում նշված տարածքներում Կարմիր գրքում գրանցված բույսեր աճելու դեպքում վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է սույն ենթակետում բերված համապատասխան սակագների հնգապատիկի չափով:

9) անտառային հողերի, ինչպես նաև բնակավայրերի ընդհանուր օգտագործման կանաչապատ տարածքների ապօրինի օգտագործման համար՝

զավթված տարածքների յուրաքանչյուր հեկտարի համար ապօրինի շինություններով զբաղեցրած յուրաքանչյուր քառակուսի մետրի համար	200 000 դրամ
հողի ապօրինի դուրսբերման յուրաքանչյուր խորանարդ մետրի համար	5 000 դրամ
	10 000 դրամ

Երևան քաղաքում անտառային հողերի, ինչպես նաև ընդհանուր օգտագործման կանաչապատ տարածքների ապօրինի օգտագործման համար վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է սույն կետում բերված համապատասխան սակագների եռապատիկի չափով:

(5-րդ հոդվածը փոփ., լրաց., խմբ. 01.03.17 ՀՕ-82-Ն)

Գ Լ ՈՒ Խ 3

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՍՏՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏԵՎԱՆՔՈՎ ԿԵՆՊԱՆԱԿԱՆ ԵՎ ԲՈՒՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻՆ ՊԱՏՃԱՌՎԱԾ ՎՆԱՍԻ ՀԱՏՈՍԳՄԱՆ ՉԱՓԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ ԵՎ ԳԱՆՁՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

Հոդված 6. Բնապահպանական իրավախախտումների հետևանքով կենդանական և բուսական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման չափի հաշվարկման կարգը

1. Սույն օրենքի 2-րդ և 4-րդ հոդվածներում նշված բնապահպանական իրավախախտումների հետևանքով կենդանական և բուսական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է՝ ելնելով բուսական և կենդանական աշխարհի վնասված (ոչնչացված) օբյեկտների քանակից և (կամ) ծավալից և սույն օրենքի 2-րդ գլխով սահմանված սակագներից:

2. Կենդանիների բնակատեղերի (բնադրավայրերի, ձվադրավայրերի) ոչնչացման յուրաքանչյուր դեպքի համար վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է համապատասխան կենդանատեսակի ապօրինի որսի և (կամ) ոչնչացման համար՝ սույն օրենքի 2-րդ գլխով սահմանված սակագների եռապատիկի չափով:

3. Կենդանիների վնասման դեպքում, եթե դա չի հանգեցնում դրանց ոչնչացմանը, վնասման յուրաքանչյուր դեպքի համար վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է համապատասխան կենդանատեսակի ապօրինի որսի և (կամ) ոչնչացման համար՝ սույն օրենքի 2-րդ գլխով սահմանված սակագների 50 տոկոսի չափով:

4. Թռչունների կամ սողունների յուրաքանչյուր ձվի ապօրինի հավաքման և (կամ) ոչնչացման համար վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է համապատասխան կենդանատեսակի ապօրինի որսի և (կամ) ոչնչացման համար՝ սույն օրենքի 2-րդ գլխով սահմանված սակագների 50 տոկոսի չափով:

5. Կեղծված, չհիմնավորված, ակնհայտ սուտ տեղեկատվության հիման վրա տրամադրված լիցենզիաների (թույլտվությունների) և կնքված պայմանագրերի հիման վրա իրականացված որսի հետևանքով սպանված (որսված) կենդանատեսակների յուրաքանչյուր միավորի համար վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է համապատասխան կենդանատեսակի ապօրինի որսի և (կամ) ոչնչացման համար՝ սույն օրենքի 2-րդ գլխով սահմանված սակագների եռապատիկի չափով:

6. Այլ անձին տրված լիցենզիաների (թույլտվությունների) հիման վրա կատարված որսի (բացառությամբ կոլեկտիվ որսի դեպքերի) հետևանքով սպանված (որսված) կենդանատեսակների յուրաքանչյուր միավորի համար վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է համապատասխան կենդանատեսակի ապօրինի որսի և (կամ) ոչնչացման համար՝ սույն օրենքի 2-րդ գլխով սահմանված սակագների կրկնապատիկի չափով:

7. Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում կենսապաշարների ապօրինի օգտագործման հետևանքով կենդանական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման չափը սպանված (որսված, ոչնչացված) կենդանատեսակների յուրաքանչյուր միավորի համար հաշվարկվում է համապատասխան կենդանատեսակի ապօրինի որսի և (կամ) ոչնչացման համար՝ սույն օրենքի 2-րդ գլխով սահմանված սակագների հնգապատիկի չափով:

8. Ապօրինի որսված, հավաքված և (կամ) անհայտ անձից մթերված՝ Հայաստանի Հանրապետության Կարմիր գրքում գրանցված բուսական և կենդանական աշխարհի վայրի տեսակների, ինչպես նաև դրանց արգասիքների և (կամ) մասերի (կենդանիների միսը, մորթին, ձու, ձկնկիթը, օձի թույնը, բույսերի ցանկացած մասը), դրանք պարունակող կենդանաբանական և բուսաբանական հավաքածուների վաճառքի, գնման, ձեռքբերման, փոխանակման, արտահանման և ներմուծման դեպքում վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է համապատասխան տեսակի ապօրինի օգտագործման համար՝ սույն օրենքի 2-րդ գլխով սահմանված սակագների հնգապատիկի չափով:

8.1. Ապօրինի որսված, հավաքված և (կամ) մթերված՝ Հայաստանի Հանրապետության բուսական և կենդանական աշխարհի վայրի տեսակների (բացառությամբ սույն հոդվածի 8-րդ մասում նշվածների), ինչպես նաև դրանց արգասիքների և (կամ) մասերի (կենդանիների միսը, մորթին, ձու, ձկնկիթը, օձի թույնը, բույսերի ցանկացած մասը), դրանք պարունակող կենդանաբանական և բուսաբանական հավաքածուների վաճառքի, գնման, ձեռքբերման, փոխանակման ու արտահանման դեպքում վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է համապատասխան տեսակի ապօրինի օգտագործման համար՝ սույն օրենքի 2-րդ գլխով սահմանված դրույքաչափերի կրկնապատիկի չափով:

9. Ապօրինի մթերված փայտանյութը և դրանցից արտադրված արտադրատեսակներն անտառից դուրս ընկած տարածքներում կամ տեղափոխման ժամանակ հայտնաբերելու դեպքում վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է Հայաստանի Հանրապետության անտառների պահպանության, պաշտպանության, վերարտադրության և օգտագործման բնագավառի կառավարման լիազոր մարմնի կողմից ծառի համապատասխան տեսակների ներքնի պահեստից փայտանյութի բացթողման և փայտանյութի վերամշակումից ստացվող արտադրատեսակների համար սահմանված

գների կրկնապատիկի չափով:

10. Ապօրինի ծառահատումների փաստը հաստատված ծառերի (կոճղերի) տեսքով հայտնաբերելու դեպքում վնասի հատուցման չափը հաշվարկվում է ծառի համապատասխան տեսակի ապօրինի օգտագործման համար՝ սույն օրենքի 2-րդ գլխով սահմանված սակագների եռապատիկի չափով:

11. Սույն հոդվածի 1-10-րդ մասերի համաձայն՝ հաշվարկված բնապահպանական իրավախախտումների հետևանքով կենդանական և բուսական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման չափը ներառում է վնասված գույքի արժեքը, ինչպես նաև օրենսդրության համաձայն հաշվարկված կենսապաշարների օգտագործման համար Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե վճարման ենթակա բնօգտագործման վճարի գումարը:

(6-րդ հոդվածը խմբ., լրաց. 01.03.17 ՀՕ-82-Ն)

Հոդված 7. Բնապահպանական իրավախախտումների հետևանքով կենդանական և բուսական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման չափի հաշվարկը

Սույն օրենքի համաձայն՝ բնապահպանական իրավախախտումների հետևանքով կենդանական և բուսական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման չափի հաշվարկը կատարում են բնապահպանական պետական տեսուչները՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով բնապահպանական օրենսդրության խախտման վերաբերյալ արձանագրության կազմման շրջանակներում՝ որպես արձանագրության անբաժանելի հավելված:

Հոդված 8. Բնապահպանական իրավախախտումների հետևանքով կենդանական և բուսական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման գումարի գանձման կարգը

1. Սույն օրենքի համաձայն՝ բնապահպանական իրավախախտումների հետևանքով կենդանական և բուսական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման գումարի պետական բյուջե գանձումը կատարվում է բնապահպանական տեսչական մարմնի կողմից իրավախախտման դեպքի վերաբերյալ կազմված արձանագրության հիման վրա:

2. Բնապահպանական իրավախախտումների հետևանքով կենդանական և բուսական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման վերաբերյալ արձանագրությունն ստանալուց հետո՝ իրավախախտողի կողմից 10-օրյա ժամկետում, բանկային համակարգի միջոցով Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե վնասի հատուցման գումարն ինքնակամ չվճարելու դեպքում գումարի վճարումն ապահովվում է դատական կարգով՝ տեսչական մարմնի ներկայացրած հայցի հիման վրա:

Գ Լ ՈՒ Խ 4

ԵԶՐԱՓՄԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹ

Հոդված 9. Օրենքի ուժի մեջ մտնելը

Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող տասներորդ օրվանից:

**Հայաստանի Հանրապետության
Նախագահ**

Ռ. Քոչարյան

2005 թ. մայիսի 31
Երևան
ՀՕ-88-Ն